

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 126 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Samostojna politika

Značilno je, da je JNS ob priliki proračunske debate v narodni skupščini poslala v boj zoper večinsko stranko slovenskega naroda skoraj same poslance bivše »samostojne kmet-ske stranke«, ki jo je, kakor znano, ustanovil mesarski mojster, sedaj senator, gospod Ivan Pucelj iz Velikih Lašč. Slo je za bitko, v kateri je bilo po načrtu jugoslovenskega nacionalističnega generalnega stana treba v nasprot-niku zmetati čim več smrdljivega materiala, za kar so prijatelji senatorja Pucelja brezsporno najbolj usposobljeni. Potem, ko so to nalogo naravnost sijajno rešili, se sedaj v svojem »Kmetiskem listu« silno hvalijo, kako so zopet udrihali po klerikalnem zmaju in ga malo-dane ubili.

Vse to je seveda smešno in žalostno ob- enem in bi moglo izvršno služiti dobremu pi-satelju za satiro na šentflorijansko dolino, iz katere so izšli taki »zastopniki naroda«, ki ni-majo v državni prestolnici pametnejšega in koristnejšega dela, kakor da napadajo rimski katolicizem, večino slovenskega ljudstva žigo-sajo kot protidržavno in avstrofilsko ter se Srhom dobrih kajo in jih naravnost moledujejo, češ, sprejmite vendar nas v vladu, ki smo ve-liko lojalnejši državljani in Jugoslovani, nego so »klerikalci«. Toda ta način politične borbe gre daleč preko okvira duhovite satire, ker pomeni v naših razmerah naravnost zločin nad interesi slovenskega naroda in perečimi vpraš-anji njegove politične veljave in gospodar-skega obstoja ter napredka v tej državi, kjer bi te skupne koristi morali vsi brez ozira na svoje deloma važne, deloma malenkostne stran-karske poglede složno braniti in varovati. »Kmetiski list« še sluti ne, kakšno krvavo ob-sodbo je sam sebi in svojemu taboru zapisal, ko se hvali, kako so Srbi govorom gospodov Mravljeta, Komana, Prekoršar in Novačana eni ploskali, drugi pa se zabavali, večina pa se je gotovo zgražala. Zakaj srbski narod tudi v najhujši opoziciji ni nudi svojima jugoslov-an-skima bratoma pa inozemstvu prizora, da bi na primer demokratska stranka radikalni ali pa narobe očitala nepatriotičnost, protidržavno mišljenje in antiersko ali protijugoslovansko mišljenje. Gotovo pa v skupščini tudi ni manj-kalo Srbov in Hrvatov, ki so si na tistem rekli, da je kaj lahka politična igra z narodom, sredi katerega se nahajajo zastopniki, ki so zmnožni zoper svoje sorojake drugega političnega ta-bora, ki predstavljajo veliko večino naroda, takega načina nelojalne borbe.

Nelojalnost političnih metod JNS nam bo še jasnejša, če pomislimo, koga predstavlja skupina, ki je nekdanj nosila ime samostojne kmet-ske stranke, od diktature naprej pa služi jugoslovenskemu nacionalističnemu taboru brez vsakega pogoja, izvzemši ministrskega stolčka, ki je vsakokrat na razpolago njenemu vodji, kadar se našim unitaristom sreča zopet nasmeje ali bi se nasmejalo. Samostojneži so bili usta-novljeni po vojni od slovenskih mladoliberal-cev, ki so se poslužili g. Pucelja, da s pomočjo nekega zelenega marksizma, kateri je obetal raj na zemlji kmetom, razdvojijo krščansko slovensko ljudsko fronto. Že njihov začetek, nagib in namen je bil čisto razdiralnega zna-čaja, njihov program pa zamišljen samo iz tega taktičnega ozira. Vse obljube kmetiskemu ljud-stvu so v tem programu goli videz, prava in pristna demagogija ter račun na nevednost in lahkovernost tistega, ki si zida gradove v ob-lake, pa se da lahko prevarati od politikov, ki mu obljubljajo vse mogoče in nemogoče stvari, da bi na račun kmet-ske bede sebi ustvarili dobre položaje. Glavni in edini namen Pucelje-vih pomožnih čet jugoslovenskemu naciona-lizmu pa je bil samo ta, da se slovenski narod v svojem odporu zoper centralizem oslabi. Tak-šen je bil začetek te »samostojne« kmet-ske stranke, ki so za njo capljali nekateri kmetje brez samostojne glave in besede, voditelji so pa bili in še so sami kmet-ski magnatje in nekateri liberalni inteligenti, ki imajo po svo-jem poklicu opravka s kmet-skimi zadevami, z eno besedo, kmet-ska gospoda, ki od kmeta dobro živi, ima pa same gosposke interese in nazore.

Ti interesi so ves čas vodili skupino »samo-stojnega« kmet-skega tabora, na katerem se je zastava po volji njegovega vodje obračala vsak čas v drugo smer, loveč vsak politični veter, ki je zapihal po Jugoslaviji. Če se je obetala udeležba na oblasti od Pašica, so »samostoj-neži« prisegali na radikalno stranko, če je kazalo, da pride na vrh pokojni Pribežević, so »samostojneži« brž razvili zastavo integral-nega jugoslovenstva, če se je pripravljati teren za centralistični režim, so »samostojneži« že mesece prej v »Kmetiskem listu« prepričevali svoje pristaje na kmetih, da je rešitev Jugo-slavije samo v popolnem narodnem in držav-nem edinstvu, kakor hitro pa je zadišalo v merodajnih krogih po nekoliko modernijem načinu uprave, so se »samostojneži« jadrno pre-levali v avtonomiste, da, celo federalizem so zagovarjali, ko so menili, da bodo Hrvati prišli v vladu, in Radiča v »Kmetiskem listu« po-svečali bombastične himne. Niti Davidoviče-vega zmerno liberalnemu taboru se niso iz-ognili, ampak se mu krepko ponujali in hva-lili njegovo sredinsko politiko, dočim so vsako-krat, kadar je bilo v zvezdah brati, da bo na-rastel val levčarstva, napeli v svoji agitaciji skrajne strune kmet-sko-delavskega kolektiviz-ma. Toda vedno so se po znanem francoskem pregovoru, da se človek po vseh kolobarjenjih vendar le zopet vrača k svoji prvi ljubezni, znašli v naročju centralizma, unitarizma in integralizma. Takó smo te »samostojneže« po vseh njihovih ekskurzijah zdaj v področju demokracije, zdaj na meji ekrajnega socializ-ma, zdaj v objemu zelene in zelenorde inter-nacionalne, zdaj v smeri velesrbstva, zdaj bolj v ideološkem krogu hrvatstva, videli v režimu jugoslovenske diktature, kjer so zagovarjali in izvajali načela fašizma. Da so danes naenkrat zopet vse svoje simpatije naklonili ideji svo-bodomiselnosti ljudske fronte iz vseh najradikal-nejših elementov, to se razume, seveda se ne sme pozabiti, da bi radi žrtvovali velik del tega svojega najnovejšega socialnega »pro-

Ekspoze predsednika vlade v Narodni skupščini

„Mednarodni položaj naše države še nikdar ni bil tako ugoden“

Belgrad, 4. marca. m. Za današnje sejo skupščine, na kateri je ministri predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović dal obširen pre-gled jugoslovenske zunanje politike in položaja naše države v družini narodov, je vladalo tako v narodni skupščini kakor izven nje, predvsem v di-plomatskih krogih, največje zanimanje. Jugoslavija se je v dobri sedanje vlade v mednarodnem svetu silno uveljavila in je njen ugled vsled notranje moči in smotrnosti miru posvečene zunanje politike po-vsod dvignil do višine, kot je še ni doslej uživala. Zato je razumljivo, da so že dolgo pred otvoritvijo seje vse razpoložljive sedee v diplomatski, novi-narski in javni loži do zadnjega mesta zasedli. Vsa tukaj akreditirana poslanstva so bila zastopana po poslanikih, odnosno odpravnih poslovi, ki jih je

spremljalo številno osebje poslaništev. Na prvem mestu v diplomatski loži je sedel dekan diplomatskega zbora, papeški nuncij Pellegrinetti. V diplo-matski loži smo opazili tudi številne višje uradnike zunanjega ministrstva. Loža časnikarjev je bila na-bito polna domačih in tujih diplomatskih dopisni-kov. Loža, namenjena za občinstvo, pa so zasedli odličniki iz našega javnega življenja. Med njimi mnogo vodilnih oseb iz notranjosti države. Pogled na sejno dvorano je bil zelo svečan in takšno je bilo tudi razpoloženje, ko je predsednik skupščine dal besedo smehljajočemu se predsedniku vlade, ki so ga pozdravili njegovi ministri tovariši, narodni poslanci ter vsa publika po galeriji. Dr. Stojadinović je nato imel sledeče ekspoze:

Ti problemi — njih važnost je opozorila nanje vse zainteresirane kroge in tudi Jugoslavijo — so do-živeli uspelo rešitev s sklenitvijo angleško-itali-janskega gentlemanskega dogovora z dne 2. ja-nuarja t. l. Kraljevska vlada je z velikim in iskrenim veseljem pozdravila sklenitev tega dogovo-ra. Z njim sta Anglija in Italija sprejeli važne sklepe glede ohranitve sedanjega teritorialnega statusa quo in tudi, da ne želita, da bi se v tej smeri sploh izvršile kakšne spremembe. Iz izjav teh dveh velikih držav, zainteresiranih v Sredo-zemlju, izvira za vse manjše države sredozemske kotline posredno politično poročilo, da se sedanji teritorialni status quo ne bo spremenil. Isto po-ročilo izvira torej tudi za nas, saj spadamo tudi mi med sredozemske države.

Govor predsednika vlade

Gospodje poslanci! Predlog proračuna izdatkov zunanjega ministrstva se je neznatno povečal v primeri z lanskim in zato upam, da ga boste spre-jeli takšnega, kakršnega vam je poslal finančni odbor. Toda debata o proračunu zunanjega mi-nistrstva mi nalaga dolžnost, da vam obrazložim bilanco naše zunanje politike v preteklem letu in da vas seznanim z glavnimi tendencami in direkti-vami, ki vodijo kraljevsko vladu in ki jo bodo vo-dile v njenem zunanjepolitičnem delovanju.

Smernice naše politike

Splošne smernice naše zunanje politike se lahko in jasno resimirajo v nekaj besedah. Mi smo pred-vsem za ohranitev mednarodnega miru in za sedanje, drago plačane meje Ju-goslavije. (Splošno viharno ploskanje in vzkliki: Živeli!) Mi smo za okrepitev ideje mednarod-ne solidarnosti in za učinkovito izvajanje načela splošne varnosti. Mi smo za pri-jateljsko sodelovanje z vsemi narodi Evrope. Med narodi na svetu smo mi med tistimi, ki so najiskrenejše in najzvestejše udani veliki ideji miru. Toda mednarodni mir ni dar Previdnosti, da-rovana za večne čase. Za njegovo ohranitev je treba biti dan za dnem diplomatski boj in ni je napač-nejše stvari kakor mišljenje, da je miroljubna po-litika enaka politiki prekržanih rok. Kraljevska vlada je ponosna, da je Jugoslavija v tem boju na fronti mednarodnega miru eden izmed skromnih, zato pa zanesljivih in neomajnih borcev (viharno odobranje). Ohranitev splošnega miru v Evropi je odvisna v prvi vrsti od razmerja in sporazuma velikih držav, katerih interesi se strinjajo ali pa nasprotujejo drug drugemu, ne samo v Ev-ropi temveč tudi zunaj nje. Srednje in male države utegnejo biti dragoceni sodelavci pri tem velikem delu miru, v kolikor se jim v njihovem omejenim interesnim sferam posreči odstraniti vse možne vzroke mednarodnih sporov in zapletljajev. Po naši sodbi se je to sodelovanje in koordinacija prizadevanja vseh narodov pri delu za ohranitev miru idealno dosegla v okviru ZN. Toda na žalost ni moči zgubiti izpred oči razne znake, po katerih se zdi, da je ženevska ustava izgubila precej svojega pomena in avtoritete, ki ji je potrebna kot usmeritveni mednarodnega življenja. Toda v zvezi vsemu temu, mi slej kot prej verujemo v potrebo njenega obstoja in želimo, da vstane iz težkih preizkušenj okrepljena in še bolj sposobna za izvrševanje mednarodnih nalog. Do danes si niso narodi izmislili ne ustvarili ničesar boljše, ničesar popolnejšega od Zveze narodov v Ženevi in zato je treba to ustanovo podpirati. (Vzkliki: Tako je!) Zato bo tudi naša država ostala zvesta paktu ZN. (Viharno in dolgotrajno plo-skanje.)

Evropa v krizi

Preteklo leto je bilo polno važnih dogodkov v Evropi in v vsem svetu, dogodkov, ki jih je kra-ljevska vlada spremljala s pozornim očesom. Raz-voj splošnega mednarodnega položaja je bil v ne-katerih trenutkih zelo razburljiv in je zbujal ve-liko skrb pri vodilnih političnih činiteljih na svetu. Evropa je preživljala dokaj težko mednarodno kri-gramac, če bi se našel režim, ki bi jih po-sadil v vladni čoln, četudi bi se morali izpre-obrniti k bolj konservativnim načelom... Tak-šna je vsa politika skupine, ki zdaj v »Kmet-skem listu« očita nedoslednost naši stranki in tolče na jugoslovanski patriotični boben, očit-ajoč drugim nelojalna čustva napram jugo-slavski državi, ko pa ne vemo izlepa za kakšnega velmoža iz samostojnega kmet-skega tabora, ki bi se bil kdaj pod monarhijo kaj posebno odlikoval v boju za jugoslovenstvo.

Gospod poslanec Mravlje je tudi, kakor iz-vemo iz »Kmet-skega lista«, vložil nujen pred-log, da se izpremeni uredba o likvidaciji kmet-skih dolgov. Takrat pa, ko je jugoslovenska diktatura, v kateri je g. Pucelj kot minister za Slovenijo skupaj z g. dr. Kramerjem v vladi zastopal gospodarske koristi Slovenije in po-sebej slovenskega kmeta, gosp. Mravlje ni imel prav ničesar pripomniti k zakonu o likvi-daciji kmet-skih dolgov, kakor ga je izdala diktatura kot nesrečno skrupulo, katerega po-sledice mora sedanja vlada popravljati, kolikor se sploh da. Taka je politika »samostojnežev« in taka je vedno bila: neodkrita, neresna in demagogična, z enim samim končnim ciljem, da bi bila deležna oblasti maloštevilna sku-pina kmet-ske gospode, ki ji je ljudstvo le podnožje za doseg gorkih mest na solcu vladne milosti.

zo, toda na srečo jo je preživela brez težjih in globljih posledic. Začetek tega leta je prinesel ne-kaj vedrine v splošno, politično ozračje, čeprav se ne sme trditi, da bi bil današnji položaj v Evropi tak, kakršnega bi si mogli želeli. Današnji mir v Evropi je hudo podoben oboževanemu miru. Nimam namena, da bi se s tega mesta spuščal v proučevanje tega položaja, saj bi vsaka njegova presoja v današnjem trenutku, ko so nekatera važna vpraš-anja še v stanju reševanja, bila kočljiva in pre-uranjena. Ustavil se bom samo pri dveh vprašanih splošnega pomena, vprašanih, kjer je naša vlada bila polklicana k neposredni udeležbi.

Abesinska vojna

Prvo je bila likvidacija italijansko- abesinske vojne. Naša država je sodelovala pri kolektivnem izvajanju sankcij, kakor so sode-lovale tudi vse druge države, članice ZN. Mislim, da ni potrebno poudarjati, da smo to storili iz čisto načelnih razlogov, da se uveljavi sistem kolektivne varnosti — brez trobice politične animoz-nosti in brez sleherne koristi za naše posebne in-terese (tako je!). Narobel Sankcije so našemu go-spodarstvu prizadejale hude izgube (tako je!) ki smo jih darovali kot žrtve za mednarodno soli-darnost, kot dokaz naše zvestobe danemu pod-pisu (viharno in dolgotrajno ploskanje). Dosledna svojemu stališču je kraljevska vlada takoj, ko je Zveza narodov ukinila navedene ukrepe kot brez-predmetne, razveljavila tudi svoje sklepe, izdane v zvezi s sankcijami.

Vojna v Vzhodni Afriki in sankcije so posta-vile v ospredje važne mednarodne probleme v kotlini Sredozemskega morja, tam, kjer ima tudi naša kraljevina neposredne življenjske interese.

Naši odnošaji s tujimi državami

Francija

To razmerje se je lani razvijalo v popolnoma prijateljskem duhu. Mislim, da je nepotrebno po-udarjati tradicionalno prijateljstvo, ki družijo Ju-goslavijo s francosko republiko. (Splošno, viharno in dolgotrajno ploskanje z vzkliki: Živela Francija!) To prijateljstvo se ne more meriti s formalnimi diplomatskimi merili in zanj niso po-trebne posebne diplomatske izjave. (Tako je!) To prijateljstvo ima globok koren v srih naših dveh narodov. (Viharno ploskanje in vzkliki: Tako je!) Pred kratkim smo s soglasjem francoske vlade sklenili podaljšati pakt o prijateljstvu med Fran-cijo in našo kraljevino z dne 12. novembra 1927. Prav tako smo sklenili v Belgradu v navzočnosti trgovskega francoskega ministra tudi trgovinski dogovor, ki mu je namen izpolniti naše zveze s Francijo in uvesti živahnejšo trgovino med obo-ima državama. (Viharno odobranje.) Jugoslavija ostane zvesta prijateljica francoske republike, ka-kor je zmerom bila. (Splošno viharno ploskanje in soglasni vzkliki: Tako je!)

Anglija

Tudi z Veliko Britanijo je naše raz-merje polno iskrenega prijateljstva. (Splošno vi-harno ploskanje.) Jugoslavija gleda v britanskem imperiju močnega branila miru v Evropi. (Splošno viharno odobranje in vzkliki: Tako je!) Kra-ljevska vlada s popolnim zaupanjem spremlja prizadevanje vodilnih britanskih činiteljev pri ure-janju velikih mednarodnih problemov. Pa tudi Velika Britanija je podala nasproti Jugoslaviji vidne dokaze svojega prijateljstva in v nenavadno zadovoljstvo mi je, da lahko ugotovim, da politično in gospodarsko razmerje med nami nikoli do da-nes ni bilo tako dobro, kakor je danes. (Dolgo-trajno ploskanje in odobranje.)

Nemčija

Mem Jugoslavijo in nemškimi rajhom ni danes nikakega nasprotja ne nesoglasja (viharno odobranje). Z Nemčijo imamo mnogo stikov, posebno na gospodarskem področju. Naša trgovina z Nemčijo je zelo živahna in trudimo se, da jo z do-govori s nemško vlado uredimo v obojestransko dobro pojmovano korist. Kraljevska vlada si bo i v bodoče prizadevala, da razvije to prijateljsko ozračje v razmerju med obema državama tudi na-dalje. (Viharno in dolgotrajno ploskanje in odo-branje.)

Vojna v Španiji

Toda medtem, ko se kriza, nastala zaradi voj-ne v Vzhodni Afriki, bolj in bolj bliža koncu, so vrši na jugozahodu Evrope huda bratomorna voj-na. Španija, nekoč eno izmed središč evrops-ke civilizacije, je danes prizorišče krvavih bojev. Zaradi svojega idejnega nasprotstva so ti boji grozili, da se bodo izrodili v mednarodni spor zelo nevarnih posledic, za razmere v Evropi. Na srečo se zdi, da je nevarnost takšne katastrofe preprečena. Prizadete države so namreč sklenile mednarodni dogovor o nevmešavanju v španske zadeve in s tem tudi o prepovedi izvoza in pre-voza orožja in vojnega gradiva na Španjo. Ob- enem se je v Londonu ustanovil poseben odbor z nalogo, da bo skrbel za izvajanje sklenjenega dogovora. Londonski odbor je glede na razvoj položaja predlagal prizadetim vladam tudi še druge ukrepe. Med njimi je posebnega pomena uvedba mednarodnega nadzorstva in razširitev dogovora o prepovedi novačenja in pošiljanja pro-stovoljcev na Španjo in o prepovedi denarne pod-pore. Kolikor se posebej nas te stvari tičejo, naj poudarim, da je kraljevska vlada že od vsega za-četka državljanske vojne zavzela stališče, da so dogodki na Španskem docela notranja zadeva španskega naroda, v katero se ne sme in ne sme vmešavati. (Odobranje.) V teškem boju, ki ga preživlja plemeniti španski narod, je imela Ju-goslavija samo eno željo: da se čim prej na-pravita red in mir na Španskem. (Zi-vahno odobranje in ploskanje.) Naše stališče je ostalo od začetka pa do danes nespremenjeno. Kot aktivni in lojalni sodelavci vsake mednarodne akcije, ki ji je namen preprečitev neredov, smo tudi odboru za nevmešavanje v Londonu ponudili svoje nesebično in aktivno sodelovanje.

Pregled našega splošnega mednarodnega po-ložaja ne bi bil popoln, če ne bi vsaj v prav kratkih črtah orisal našega razmerja z raznimi državami, v prvi vrsti z evropskimi velesilami.

Italija

S kraljevino Italijo se naše razmerje vse bolj in bolj širi v smer prav dobre sosesčine. Znano je, da je bilo med našo veliko sosedo na zahodu in nami nekoč več nesporazumov in nesoglasij. Toda danes sodeč po raznih dejstvih, spada čas tega ne-soglasja v preteklost. Kaže, da se obzorje na Jadr-na jasni in nastopajo, rekli bi, pomembna zname-nja, da se bliža doba priskrenejšega razmerja med kraljevino Italijo in kraljevino Jugoslavijo. (Splošno viharno ploskanje in odobranje.)

Mala zveza

Glede našega srednjeevropskega in balkan-skega položaja je pa treba reči, da imamo izredno ugoden položaj, saj smo v sistemu dveh organiza-cij, katerih cilji so znani, njune osnove in sistem pa že več let določeni in popolnoma konsolidirani. Mala zveza, ta, eden izmed prvih evropskih pokrajinskih dogovorov, živi že 16 let. V tem času je prestala težke dogodke, toda preživela jih je le še vsakokrat močnejša. Ustvarjena zaradi ohrani-tve poveljnega statusa v srednji Evropi, je Mala zveza koristno služila in še danes služi legitimnim in važnim koristim svojih članov, razen tega pa tudi sami ideji miru. (Splošno viharno ploskanje in vzkliki: Živela Mala zveza!) Razen tega podpira izvedbo tudi drugih ciljev svojih zaveznikov: na-rodov, gospodarskih, kulturnih in socialnih ciljev. Njega skupnost se kaže vidno in pogosto. Lani so poglavari treh zaveznikov narodov vzajemno obi-skali drug drugega. Prav tako so tudi zunanji mi-nistri vseh treh držav imeli stalne medsebojne stike in so sestajali na konferencah in letnih sestankih. Skladno delo in doseženi uspehi so po-kazali, da Rominija, Češkoslovaška in Jugoslavija uspešno nadaljujejo svoje delovanje v okviru or-ganizacijskega statuta Male zveze. (Splošno dolgo-trajno ploskanje in soglasni vzkliki: Živeli zavez-niki!)

Balkanska zveza

Na Balkanu samem so pa razmere dobile in dobivajo vse bolj in bolj značaj stalnosti in do-končne ureditve. Balkanska zveza, sklenjena pred tremi leti med nami in našimi zavezniki Grki, Ro-muni in Turki, se je pokazala učinkovito in polno življenjske sile. (Splošno viharno ploskanje in na-vdušeni vzkliki: Živeli zavezniki!) Od njene skle-nitve dalje je postal Balkan redek primer solidarnosti in slege med narodi. (Viharno ploskanje.)

(Nadaljevanje na 2. strani.)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Nekdanje prizorišče bojev, nepretrganih prepričkov, političnih sporov in žrti, je danes kar najizrazitejši element reda in mednarodne stabilnosti. (Viharno in dolgotrajno ploskanje.) Trajna sila in močno, miroljubno poslanstvo tega pakta, se manifestira neprenehoma in brez prestanka. Sestanki, ki sem jih imel preteklo jesen z odgovornimi činitelji prijateljske in zavezniške Romunije, moj obisk oktobra lanskega leta v Ankari in nedavni sestanek v Atenah, so mi utrdili prepričanje, da je Balkanska zveza močna in čvrsta mednarodna skupnost. (Viharno in dolgotrajno ploskanje in vzkliki: Tako je!)

Bolgarija

Naša sosedna na vzhodu, kraljevina Bolgarija (splošno in dolgotrajno ploskanje in soglasni vzkliki: Zivela Bolgarija!), je storila velik korak k zblizanju s drugimi balkanskimi narodi. Pakt o večnem prijateljstvu in neporabljenem miru med Jugoslavijo in Bolgarijo, podpisan v Belgradu 24. januarja t. l., je samo dal diplomatsko obliko globokemu in iskrenemu prizadevanju obeh bratskih narodov. (Splošno soglasno in viharno odobravanje.) Ta pakt je tudi utrdil željo po ohranitvi trajnega mira na temelju obstoječega stanja med nami in Bolgari. Samo po sebi se razume, da smo ta diplomatski dokument podpisali po poprejšnjem sporazumu z našimi zavezniki iz Balkanske zveze in Male zveze. (Viharno ploskanje.) Ta dokument ne krši pravice nikogar in ni izključevalen, narobe, popolnoma je v skladu z načeli in cilji balkanskega pakta in more zato imeti samo blagodejen učinek za splošne razmere na Balkanu. (Viharno ploskanje in vzkliki: Tako je!)

Austrija

Tudi razmerje z drugimi sosedami, ki ne spadajo v okvir Male zveze in Balkanske zveze, se je razvijalo v glavnem v ugodnem ozračju. Z avstrijske republike smo se trudili, da bo naše razmerje ostalo korektno in neskaljeno, vzlic temu, da je avstrijska vlada smatrala za potrebno, da je lani enostransko odpovedala vojaške ključave saintgermanske mirovne pogodbe, česar nismo mogli ne mi, ne drugi dve državi Male zveze vzeti na znanje. (Vzkliki: Tako je!) Čeprav vrše razni krogi še nadalje propagando za vrnitev Habsburgovcev (viharni protesti proti Habsburgu), upamo, da ne bodo odgovorni činitelji v Avstriji storili v tem pogledu ničesar, kar bi moglo povzročiti težke zapletitve v srednji Evropi. I v prvem i v drugem primeru je naše zadržanje dosledno in nespremenljivo: enostranske odpovedi pogodb ne odpravljamo, nasproti restavraciji Habsburgov je pa stališče kraljevske vlade odločno negativno, kakršno je že od nekdaj bilo. (Splošno soglasno odobravanje in vzkliki: Tako je!)

Madžarska-Albanija

Z Mađarsko se je naše razmerje v preteklem letu vidno izboljšalo v duhu korektne in dobre sosesčine.

Naše razmerje do sosednje kraljevine Albanije je dobro.

Nasproti drugim državam, s katerimi nismo v neposrednih stikih, medsebojnih meja, se je naša kraljevina zmerom navdahnila z duhom pristranskega mednarodnega sodelovanja na področju splošnih evropskih interesov.

Poljska

Prijetno mi je omeniti, da je naše razmerje s poljsko republiko, ki se je zmerom razvi-

Poročilo predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića je zbornica ves čas napeto poslušala in njegov govor navdušeno odobraval. Med člani vlade je prvi pristopil k njemu notranji minister dr. Korošec in mu iskreno čestital.

Skupščinski predsednik je nato pozval poslance, naj se prijavijo k besedi. Prijavilo se je 12 govornikov. Prvi je govoril Kostrenčič. Za njim je govoril dr. Kosta Kumanudić (JNS), ki je govoril tudi o konkordatu, in omenil, da bi se ureditev razmerja s katoliško Cerkvijo ne bilo treba pogodb mednarod. značaja, ampak naj bi tudi za to razmerje uredili z notranjim domačim zakonom, kakor je urejeno razmerje do srbske pravoslavne cerkve ali pa do muslimanske verske zajednice. Potem je govoril dr. Novčanin, ki je opozarjal na koroško vprašanje in je topot pustil na miru »klerikalce«.

Za njim je govoril Mita Dimitrijević, ki se je zavzemal za obnovitev diplomatskih odnosov z Rusijo, za kar pa večjega dela zbornice ni mogel navdušiti.

Na popoldanski seji je govoril Voja Lazić ter se zavzemal za našo narodno manjšino v Italiji. Za njim so govorili Jova Jovanović (JNS), Miloš Rašević, Karel Doberšek, član Delovnega kluba, ki je govoril o trpljenju Slovencev na Koroškem in o slovenski in hrvaški narodni manjšini na Primorskem, nato Jovanović, Milan Banić in naposled Miloje Sokić za JRZ, ki je odgovarjal na izvajanja dr. Kumanudija.

Po njegovem govoru je skupščina sprejela proračun zunanjega ministrstva tudi v podrobnostih.

Predsednik je izjavil, da se takoj preide na prihodnjo točko, na pretnes proračuna finančnega ministrstva v podrobnostih. Besedo je dobil finančni minister dr. Letica, ki je podal plenumu skupščine isti ekspozice, ki ga je podal svojčas v finančnem odboru.

Nočna seja Narodne skupščine

Belgrad, 4. marca. m. Na nočni seji skupščine, ki je trajala do 8 zjutraj, je po govoru dr. Janka Baričevića, ki je s svojimi izjavami na nesramen način hotel potvarjati oni odstavek ekspozice dr. Korošca, ki se je nanašal na tragičen dogodek v Marševu, proti čemur so vladni poslanci burno protestirali, in pa napadal ministra brez portfelja dr. Djordjevića, govoril minister Djordjević radi osebnega pojasnila.

Uvodoma je odgovoril na očitke, zakaj ni prišel na razpravo pred državno sodišče proti obojenim poslancom. Minister Djordjević je odločno poudarjal, da na razpravo ni prišel radi tega, ker bi bil na njej moral povedati stvari, s katerimi bi položaj omenjenih poslancev samo še poslabšal. Tega ni storil v sporazumu z bratcem enega obojenih poslancev. Kar se pa tiče napada Baričevića na osebo dr. Korošca, izjavlja minister Djordjević, da je bil on tisti, ki je ravno po sporazumu z Jevtičem odšel na stanovanje dr. Korošca, kateri se je vrnil iz internacije v Belgrad. Na njegovem stanovanju je dolgo govoril z njim ter ga je našel vsega v skrbeh za državo. Dr. Korošec je ob tej priliki dejal: »Zdaj moramo vsi

jalo v duhu vsajemnega razumevanja in pristranih simpatij, našlo nov izraz v obisku poljskega zunanjega ministra v Belgradu konce maja preteklega leta (viharno ploskanje in vzkliki: Zivela Poljska!)

V istemu duhu in v mejah svojih finančnih možnosti smo z ustanovitvijo novega poslanstva v Stockholmu storili važen korak, da diplomatske, gospodarske in kulturne zveze z naprednimi skandinavskimi državami razširimo in okrepimo. Obenem bo kraljevska vlada odprla več konzulatov v tistih gospodarskih središčih, kjer je pomanjkanje naših zastopstev pomenilo škodo našim gospodarskim interesom in našemu mednarodnemu ugledu. V našem diplomatskem delovanju je bilo moje prizadevanje, da se gospodarski moment tega delovanja posebno podčrta s tem, da se poiščejo za našo izvozno trgovino novi trgi in nova pota (viharno odobravanje in vzkliki: Zelo dobro!).

„Naš položaj je ugoden“

Iz tega ekspozice ste, gospodje poslanci, videli v glavnem ves zunanji položaj kraljevine Jugoslavije. Glede na elemente, ki vladajo v današnjem razmerju med narodi, mislim, da lahko rečem, da je sedanji položaj kraljevine Jugoslavije ugoden (viharno odobravanje in ploskanje v centru in na desnici). Kraljevska vlada sme z zadovoljstvom gledati na bilanco svojega lanskega dela. Vpovejate zmerom življenjske in legitimne pravice ter interese našega naroda, si je kraljevska vlada prizadevala, da prinese v naše mednarodno razmerje svojo globoko miroljubnost in potrebno širokoprstnost pri urejanju važnih mednarodnih problemov. Iz težavnega in kalnega razdobja mednarodnega življenja se je Jugoslaviji posrečilo izplavati ne samo neoslabljenim, temveč celo z okrepljenim mednarodnim prestižem. (Zivarno odobravanje in ploskanje.) Naša država se ima danes z vso pravico za enega izmed glavnih činiteljev mira in obstoječega reda na Balkanu in v vsej jugovzhodni Evropi. Ostali smo zvesti vsem obstoječim zvezam in vsem svojim starim prijateljem, posrečilo se nam je pa številni teh prijateljev še razširiti in povečati (dolgotrajno viharno ploskanje v centru in na desnici).

Naša vojska steber našega obstoja

Smatram za svojo dolžnost, da tudi to pot poudarim neprestano prizadevanje kraljevske vlade za povečanje naše lastne moči (splošno viharno ploskanje). Imeti moramo materialno in moralno dobro opremljeno in močno vojsko (viharno ploskanje in soglasni gronki vzkliki: Zivela vojska! Vojni minister general Ljubomir Marić vstane iz ministrske klopi in se s priklonom zahvali narodni skupščini za manifestacije. V dvorani se ponavljajo frenetični vzkliki: Zivela vojska!), ki bo zmerom na višku in kos svoji nalogi ter dolžnostim do domovine, s tistim visokim patriotizmom, ki jo je odlikoval v preteklosti. Naša vojska je eden izmed stebrov našega narodnega obstoja in mora to ostati tudi v bodočnosti. (Viharno vzkliki: Tako je!) Zanašajoč se na našo vojsko in na moralno silo našega naroda, naslanjajoč se prav tako na naše zveze in prijateljstva, mislim, da moremo popolnoma mirno čakati nadaljnjega razvoja mednarodnih dogodkov. (Viharno ploskanje.) Kraljevska vlada misli, da je s takšno svojo politiko vse storila v blagor kralja, za napredek Jugoslavije in za srečo vsega našega naroda. (Viharno dolgotrajno ploskanje pri večini in burni vzkliki: Ziveli!)

brani celoto. Moramo obdržati red in mir v vsej državi. (Burno ploskanje in odobravanje večine.) Nepotrebno pa je dr. Korošcu, da bi jaz branil njegovo nacionalnost. Ni človeka v Srbiji, ki ne bi bil šilal o nacionalnem delu dr. Korošca v današnjem parlamentu (odobravanje) in ki ne bi vedel o njegovem delu v naši državi. »Dr. Korošec je velik državnik, politična veličina, ki jo je malo kdo iz sednjega javnega političnega življenja dosegel. Ker je g. Ivančević (JNS) govoril o ubijanju avtoritete, mislim, da bi bilo dobro omeniti, da moramo o državniku, kakor ga imamo mi v dr. Korošcu, omeniti samo hvalo in pohvalo.« (Burno ploskanje.)

Za njim so se vrstili številni govorniki, ki so v razpravi o proračunu notranjega ministrstva pretresali vsa mogoča vprašanja.

Nato je govoril dr. Štefan Kraft, ki zastopa nemško manjšino. V govoru je med drugim dr. Kraft zahteval, da bi bilo nujno, oddvojiti šole z nemškim jezikom ter dati tem šolam na razpolago učiteljske moči, ki bi morale imeti za to posebno kvalifikacijo. Dr. Kraft je zahteval, da bi se v nemške šole moralo postaviti za učitelje Nemce.

Za dr. Kraftom je govorilo še več poslancev, med njimi Voja Lazić, Branko Kalember, Nikola Šijat, Rista Grgjić, Mihajlo Djurić, Milan Kurivč, izmet-beg Kapetanović (JRZ) Milivoj Isakovski. Ob 5 zjutraj je dobil besedo Ivan Mravljine (JNS), ki je zopet citiral citate iz »Slovenca« leta 1914. V svojih nadaljnjih izjavah je napadel oba slovenska ministra, bana in upravnika ljubljanske policije. Za njim je govorilo še več govornikov, nakar je bil proračun za notranje ministrstvo sprejet tudi v podrobnostih. Seja skupščine je bila ob 8 zjutraj zaključena in sklicana prihodnja za 11 dopoldne.

Hudi boji na vseh frontah

Vesti iz Španije druga drugo pobijajo

Pariz, 4. marca. b. Današnje vesti iz Španije so zelo protislovne. Nacionalisti trdijo, da so bili pri Toledo in Oviedu vsi napadi milicionikov odbiti in da se je belim četam posrečilo povsod obdržati svoje postojanke. Nacionalisti zlasti poudarjajo, da so utrpele rdeče čete velike izgube na Jarami. Na južnem bojišču je mir.

Valencijska vlada pa poroča, da so milicionari agenture, da so prve čete milicionikov prodrle v neposredno bližino Alcazarja in da je Toledo popolnoma obkrožen od vladnih čet. Pri Oviedu so vladne čete zasedle hrib Santo Claudio, vladna letala pa so uspešno bombardirala nacionalistične postojanke. Na reki Jarami so zaenkrat rdeči odbili vse napade.

Nacionalisti trdijo, da so odbili napade v Asturiji pri Oviedu, Santa Claudiu in Bueni Visti. To pomeni, da so čete v napadu na vseh bojiščih. Glede bojišča na Jarami pa tudi sami nacionalisti poročajo, da so odbili bud napad rdečih. Znano je, da je cilj nacionalistov Morata de Cañuna, ki jo milicioniki še ogroženi branijo. Vsi znaki kažejo, da je tudi tukaj posegla vmes mednarodna brigada.

Salamanca, 4. marca. c. Nacionalistični štab

„Jutro“ bi se rado prikupilo komunizmom

Eden od nevspešnih družabnih pojavov zadnjih let ni le velika nezaposlenost, ampak tudi velika delomrznost in vlačugarstvo, kakor ga dosihmal nismo poznali. Po deželi se že nekaj let klatijo jate potepuhov, ki pod videzom, da iščejo dela beračijo, krajevo, delajo nasilje poštenim ljudem in z raznimi grožnjami izsiljujejo od njih podporo. Vsakemu pozitivno mislečemu človeku je jasno, da so to družbi škodljiv element, ki ne le odjedajo podpore res potrebnim, ampak so obenem tudi visoka šola za potepuštvu, katerih se zlasti prevratni komunizem poslužuje v svoje temne namene. Ti delomrzniki so velikokrat tudi komunistični agitatorji, ki širijo prevratne misli, dele komunistične letake in mečejo alarmantne vesti med prebivalstvo.

Na to socialno rano smo že več let zaman opozarjali. Kakor v nekakšnem tihem soglasju se pa proti njim ni ničesar ukrenilo. Režim je bil pač preveč zaposlen s preganjanjem drugih »elementov«. Šele sedaj, pod ljudsko vlado JRZ, se je v Sloveniji pričelo tudi na to vprašanje polagati važnost in to od ljudskih županov, od mestnih županih uradov in tudi od banovine. Jasno je, da lenuhi in postopači, ki hočejo komodno živeti na račun še itak revnega ljudstva, ne spadajo drugam kakor na prsilno delo. Prva država, ki bi kaj takega ukrenila, je gotovo boljševiška Rusija. Toda začuda beremo naenkrat, da »Jutro« to svojat jemlje v zaščito. Ako imamo pred očmi, da je »Jutro« trdno odločeno, podpirati vse, kar ruši obstoječe stanje, moremo tudi to gesto gospode iz Knafljeve ulice razumeti. Ne zavedajo se pa, kako hitro se utegnejo takšne demagoške geste maščevati!

„Napredni jugoslovensko orientirani Slovenci“

Ko bi framasonski tisk, ki ga izdaja »Jutro« koncern, mogel izhajati brez natolecevanja in denunciranja, bi ne bil več odsev šole, ki ga je ustvarila in vzgojila. Leta in leta, celih 15 let in več so živeli v tej državi od kapitala, ki so si ga prislužili s klevetanjem, blatenjem in denunciranjem ostalega slovenskega naroda, ko so iz vsega početka znali v Belgradu na tak način prikazati položaj v Sloveniji, da so edinole in izključno liberalci za Jugoslavijo, vse drugo pa je skozi in skozi protidržavno, orientirano proti Dunaju. Rimu, Budimpešti, le ne za Jugoslavijo, pa čeprav velike večine novih političnih konjunkturistov in korutarjev nikjer ni bilo tedaj, ko so ljudje našega tabora in zlasti mnogo duhovščine morali trpeti za jugoslovansko misel.

V zadnjem letu, ko nimajo več oblasti v rokah, gre z denunciranjem nekoliko težje, ker so prav tisti moške na čelu države, ki so jih oni še pred leti denuncirali za protidržavne elemente. Izkazalo se je, da so ti »izdajalci nad domovino« v enem letu za utrditev državne misli storili več, kot patentirani patrijote in nacionalistični konjunkturisti.

Italija v borbi za zibelke

Radikalni ukrepi Velikega fašističnega sveta

Rim, 4. marca. TG. Veliki fašistični svet je imel sinoči svojo drugo sejo. Razpravljal je o vprašanju rojstev in o ukrepih, ki so potrebni, da se število prebivalstva dvigne, ker tako zahteva bodočnost italijanskega imperija. Veliki fašistični svet se je postavil na stališče, da so samo družine z velikim številom otrok vredne, da se za nje država zanima, medu tem ko je treba samce in družine brez otrok prišteti med suhe veje naroda, ki jih je treba odzrati, da ne bodo škodovali narodni rasti. Fašistična država bo posvetila vso pozornost številničanskim družinam, nasprotno pa bo družine, ki se otrok izogibajo, smatrala za izdajalce domovine in bo tudi temu primerno z njimi ravnala.

Po obširnem poročilu socialnega ministra Bottaija so govorili najbolj odlični predstavniki fašizma in fašistične države: zastopniki vojske, industrije, zunanje politike, kolonij in stranke. Kot zadnji je govoril Mussolini. Po njegovem govoru so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Pri delitvi služb in pri sprejemanju v službo se upoštevajo v prvi vrsti očette številnih družin. Družine z mnogo otroki imajo izreden pomen za domovino, ker prenašajo več žrti za državo, kateri dajejo več ljudi kot pa druge družine;

2. revidirajo se dosedanje odredbe glede zvišanja števila prebivalstva in da se neposredno in na najbolj varen način zavaruje razvoj številnih družin;

3. uvede se politika nagrad, uvedejo se kategorije in nagrade delavcem, ki imajo številno družino. V istem smislu se preuredi tudi politika delavskih mezd;

4. uvedejo se posojila mladim delavcem, ki stopijo v zakon, in uvede se poseben sistem zavarovanja dote in opreme za zakon. (To je že predvideno v čl. 8 fašističnih pravil.) Uvede se tudi zavarovanje za mnogočlanske družine;

kturisti jutrovega tabora v vseh 15 letih s svojim fraziranjem o jugoslovanskem nacionalizmu in s svojo korupcijo, ki so jo v nacionalno misel zavijali in pokrivali. Toda, kar se je jutrovska klapa naučila in v čemer je zrasla, tega ne more pustiti vse življenje. Kar naenkrat so za svoj politični krog skovali novo označbo: napredni jugoslovensko orientirani Slovenci, kar se z drugimi besedami pravi: samo mi, liberalci, smo orientirani jugoslovansko! Vse kar drugega gomazi po Sloveniji, je pa proti tej državi, je za razliko od nas orietirano vse nekam drugam izven naše države... Tako na lep način naš narod denuncirajo naprej in v gotovih političnih krogih naše države skušajo obdržati mnenje, da je le »Jutro« krog državolovoren v Sloveniji in naj jih za božjo voljo nikar ne puste preveč dolgo čakati, da morejo zopet pokazati svojo državotvornost ne le v besedah, ampak tudi v dejanju: s praznjenjem državnih in občinskih blagajen, s zadušitvijo vsake svobode in kontrole in netenjem plemenske mrinje ter sevrastva, kar je posebno JNS znala tako mojstrsko napraviti.

Ako jutrovce slovenska javnost tu in tam označi za »dravobance«, ni to zaradi tega, ker so jugoslovansko orientirani. Kajti jugoslovansko so orientirani prav vsi Slovenci brez razlike in menda ni ogabnejše in bolj poniževalne stvari na svetu, kakor to, sedaj že skoraj 20 letno licitiranje slovenskih liberalcev s svojim nacionalizmom in patriotizmom. Torej Jugoslavlani smo prav vsi Slovenci po svojem prepričanju, le da mislimo, da smo vsled tega ali ravno zaradi tega lahko tudi dobri Slovenci, česar pa hlapčevska miselnost naših »naprednjakov« kajpada ne razume in nikdar razumela ne bo.

Občinski nameščenici pri dr. Korošcu

Belgrad, 4. marca. m. Nocoj ob pol 6 je sprejel notranji minister dr. Korošec odposlanstvo državne strokovne zveze mestnih in občinskih nameščenec, ki mu je predložilo velikansko škodo za občine, samouprave in državo, če se sprejmejo v skupščini predlagane spremembe k 85 občinskega zakona. Minister dr. Korošec je deputetijo lepo sprejel ter s polnim razumevanjem poslušal razloge, ki so jih navajali delegati. Odposlanci so ministru predlagali, da se za slučaj, če se že mora kaj izmenjati, naj se k 85 občinskega zakona spremeni v tem smislu, da bi se depolitizirali občinski uslužbenci, kakor so že depolitizirani uslužbenci notranje uprave po k 118 zakona o notranji upravi.

Znižane voznine

Belgrad, 4. marca. AA. Delegatom in članom Kmečke zveze iz vse Slovenije, ki se udeležijo zbornice 7. marca v Ljubljani, je dovoljena polovična vozna cena na državnih železnicah. Popust velja od 4. do 10. marca.

Mussolini v Afriko

Rim, 4. marca. b. Predsednik vlade Mussolini bo odpoval v torek, 9. t. m. v Tripolis, kjer hoče osebno prisostvovati velikim manevrom italijanske brodiraje in vojnega letalstva, ki bodo ob libijski obali med 10. in 22. februarjem. Potem, ko bo končan prvi del pomorskih manevrov, bo obiskal mesto Cobruk, kjer se odvijajo nova velika četa, ki je zgrajena ob vsej obali Libije, to je do Egipta. Mussolini se bo vozil z avtomobilom ter prispel 17. marca v Tripolis, kjer bo otvoril kolonialno razstavo in velesejem. Ob zaključku manevrov bo Mussolini pri pregledu italijanske vojne mornarice ter bo imel pri tej priliki veliki politični govor, v katerem bo poudaril pomen novih vojnih ukrepov.

8. Veliki fašistični svet opozarja vse fašiste, da je problem števila prebivalstva vprašanje obstanka naroda in njegove bodočnosti, ker brez novega življenja ni mladine, ni vojske, ni gospodarskega razkrija in novih rodov, in brez teh ni bodočnosti za narod.

Sestanek velikega fašističnega sveta je bil zaključen ob 2.30 zjutraj. Prihodnja seja velikega fašističnega sveta bo 5. marca.

D'Annunzio želi umreti

Rim, 4. marca. b. Italijanski tisk poroča, da namerava italijanski pesnik D'Annunzio izvršiti samomor na originalen način med dvema ploščama in s kemično raztopino, ki bo razkrojila njegovo telo, ker se je naveličal življenja. D'Annunzio bo 12. marca star 72 let.

Drobne vesti

Radom, 4. marca. b. Strašna eksplozija v smodnišnici pri mestu Piongi je imela mnogo hujše posledice, kot se je prvotno mislilo. Doslej je umrlo 32 oseb. Oblasti so uvedle strogo preiskavo, da ugotovijo vzrok eksplozije.

Varšava, 4. marca. c. Nova poljska stranka, ki jo vodi polkovnik Koc, se naglo organizira. Vsem pripravam se hoče ohraniti vtis splošnega ljudskega pokreta. Danes je sprejel Koc vse rektorje poljskih univerz, ki so ga prišli prositi, da naj se postavi na čelo novemu gibanju.

Zemunska vremenska napoved: Burno vreme po vsej kraljevini. Oblačno vreme z dežjem bo prevladovalo v vseh predelih, v dunavski in moravski banovini bo nekaj jasnine. Huda košava. V planinskih predelih in severnih krajih lahko tudi sneg. Temperatura se bo dvignila na primorju in v zapadnih krajih, v vzhodnih predelih bo pa še bolj padla.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma oblačno, padavine.

Strašna nesreča v Rušah

Stekel pes obgrizel osem ljudi

Šest oseb je v mariborski bolnišnici, za dve beračici pa ne vedo, kje sta

Steklina je bila nekdanji pri nas bolezen, katere se je vse balo. Zadnja desetletja pa je skoraj popolnoma izginila, le tu in tam se še dogodi slučaj, da obgrize človeka pes, ki je sumljiv stekline. Zaradi tega povzroča tem večjo pozornost dogodek, ki se je te dni odigral v Bezeni pri Rušah ter je povzročil pravcato katastrofo, o kateri bodo ljudje še dolgo govorili. Dne 28. februarja je posestnik Leopold Štemberger opazil na svojem psu, da je bolan. Bil je razdražljiv, ničesar ni žrl in pil ter je samo ležal v temnem kotu. Vendar pa ta pojav, ki je pri psih večkrat običajen, ni vzbujal pri lastniku nobene posebne pozornosti, ker si ni mogel misliti, da je pes obolen za steklino. Šele naslednje dni, ko je začel pes popadati in griziti, kar mu je prišlo v bližino, mu je postala ta bolezen nekam sumljiva, pa je takrat že žal bilo prepozno. Pes je navadil najprej na gospodarja ter ga vgriznil v roko, potem pa je obgrizel še njegova sinova Ivana

in Leopolda. Oba je vgriznil v roko, prav tako tudi domačega hlapca Miroslava Dermovska, nato pa je pobegnil v vas Bezeno. Na cesti je vgriznil Antona Pongračiča v desno roko ter Ivana Feisterja v nogo. Zaletel se je tudi v dve beračici, ki sta prišli po cesti ter je obe obgrizel. Šele sedaj se je ljudem posvetilo, da je pes stekel ter so vprizorili nani lov. Ujel ga je lastnik Štemberger ter ga pripri, potem pa je o dogodku takoj obvestil občinsko upravo v Rušah. Od tam so telefonirali v Maribor po okrajnega živnozdravnika in konjedereca. Živnozdravnik je ugotovil, da je pes stekel, nakar ga je konjederec ubil ter potem pokončal še vse pse v Bezeni. Na odredbo banovin. zdravnika dr. Zorca v Rušah so bili vsi obgrizeni prepeljeni v mariborsko bolnišnico, le za obe beračici, ki sta neznankam izginili, se še dosedaj ne ve ter ju nihče ni mogel obvestiti o preteči nevarnosti in ju napotiti k zdravljenju.

V vevški papirnici zopet delajo

Ljubljana, 4. marca.

Po več kot trimesečni stavki v papirnici Vevče je bilo delo danes zopet obnovljeno. Včeraj je bil dosežen sporazum med predstavniki delavstva in podjetja ter je bila skupna pogodba podpisana. Stavka se je začela dne 14. decembra lanskega leta ter je v Vevčah stankalo okoli 390 delavcev, v Medvodah delavstvo sicer ni stankalo, toda ker ni imelo polizdelkov, tudi tam podjetje ni moglo obratovati, tako da je tam počivalo okoli 160 delavcev. Delavstvo se je v obeh krajih za časa stavke vzorno vedlo in oblasti niso imele niti enkrat povoda posredovati zaradi motenja javnega reda. Stavka je izbruhnila v glavnem zaradi tega, ker je podjetje hotelo znižati mezde za povprečno 23%. V redkih pogajanjih je podjetje to redukcijo zmanjšalo na 16

do 17%, pozneje tudi na 10%. Odločno se je zavzel za delavce g. ban dr. Natlačen, ki je s svojim vplivom dosegel, da je podjetje le začelo pogajanja, pri katerih je bil v glavnem na zahtevu g. bana skrčen odstotek znižanja na povprečno 7,5%. Podjetje je obljubilo delavcem tudi tri dni dopusta na leto, ki ga pa letos delavci ne bodo izrabili, temveč jim bo podjetje za to dalo še tridnevno mezdno. Sporazum so za delavstvo v Vevčah podpisali zastopniki Jugoslovanske strokovne zveze in Splošne delavske zveze, za delavstvo v Medvodah pa tudi zastopniki Narodne strokovne zveze, za podjetje pa predsednik dr. Pavlin in odvetnik dr. Kobal.

Delo se je zaenkrat začelo le v nekaterih oddelkih, v glavnem so se pričela čistila dela, bo pa postopoma obnovljeno v celoti.

Birmovanje

v lavantinski škofiji

V lavantinski škofiji bo prevz. g. knezoškof dr. Tomažič opravil kanonično vizitacijo in delil zakrament sv. birme v naslednjih župnijah:

I. V dekaniji Velika Nedelja:

V četrtek, 6. maja v Svetinjah,
v petek, 7. maja pri Sv. Miklavžu pri Ormožu,
v soboto, 8. maja pri Sv. Bolfenku na Kogu,
v nedeljo, 9. maja pri Sv. Duhu v Središču,
v ponedeljek, 10. maja pri Sv. Jakobu v Ormožu,
v torek, 11. maja pri Sv. Tomažu pri Ormožu,
v sredo, 12. maja pri Sv. Trojici (Vel. Nedelja),
v četrtek, 13. maja pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji.

II. V dekaniji Maribor ob desnem dravskem bregu:
v soboto, 29. maja pri Sv. Jakobu v Limbušu,
v nedeljo, 30. maja pri Sv. Mariji v Rušah,
v ponedeljek, 31. maja pri Sv. Mariji v Puščavi,
v torek, 1. junija pri Sv. Lovrencu na Pohorju.

III. V dekaniji Zavrče:

v nedeljo, 6. junija pri Sv. Andražu v Halozah,
v ponedeljek, 7. junija pri Sv. Vidu pri Ptujju,
v torek, 8. junija pri Sv. Trojici v Halozah,
v sredo, 9. junija pri Sv. Barbari v Halozah,
v četrtek, 10. pri Sv. Nikolaju v Zavrču.

IV. V dekaniji Stari trg:

v soboto, 12. junija pri Sv. Pankraciju v Staremtrgu,
v nedeljo, 13. junija pri Sv. Elizabeti v Slovenjgradcu,
v ponedeljek, 14. junija pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu,
v torek, 15. junija pri Sv. Roku na Selah,
v sredo, 16. junija pri Sv. Ulriku v Podgorju,
v četrtek, 17. junija pri Sv. Florijanu v Dolici,
v petek, 18. junija pri Sv. Ilju pod Turjakom,
v soboto, 19. junija pri Sv. Vidu pri Slovenjgradcu,
v nedeljo, 20. junija pri Sv. Janezu pri Dravogradu.

V. V dekaniji Marenberg:

v petek, 25. junija pri Sv. Simonu in Judu v Pernicah,
v soboto, 26. junija pri Sv. Marjeti na Muti,
v nedeljo, 27. junija pri Sv. Mihaelu v Marenbergu,
v ponedeljek, 28. junija pri Sv. Juriju na Remšniku,
v torek, 29. junija pri Sv. Mariji v Brezju ob Dravi,
v sredo, 30. junija pri Sv. Ožbaltu ob Dravi,
v četrtek, 1. julija pri Sv. Katarini na Kapli.

VI. V mariborski stolnici

bo sv. birma na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek, kar naj gg. dušni pastirji pravočasno in ponovno oznanijo vernikom s prižnice. Binkoštno nedeljo bo ob osmih pridiga, potem pontifikalna sv. maša, nato birmovanje za birmance treh župnij mariborskega mesta. Binkoštni ponedeljek po sv. opravilu, ki se začne ob pol desetih, birmovanje za birmance iz zunanjih župnij.

Meja terja

mlada življenja

Stari trg pri Ložu, 4. marca.

V noči od sobote na nedeljo, t. j. od 27. na 28. februarja, je hotela večja skupina tihotapev prekorčiti državno mejo s konji. V snežinskih gozdovih blizu kovačevega laza na Illovi, nedaleč od meje, so naleteli na službujočega graničarja. Graničar jih je najprej pozval, naj se ustavijo, tekel nekaj korakov za njimi, zatem pokleknil za drevo in ustrelil v zrak, potem pa pomeril na prvo osebo, ki pa mu je kmalu izginila v temo. Takoj za njo je zagledal drugo osebo, ki je bežala vzdolž meje. Pomeril je in smrtno zadet se je zgrudil na tla. Vrhovec Tone iz Starega trga. Pri komisijskem ogedu so ugotovili, da je bil zadet od zadaj v pleča, na sprednji strani pri mu je kroglja izstopila. Šele pred enim tednom se je vrnil od vojakov — hotel je priti do zaslužka, ljubezen do svojih staršev ga je gnala v nesrečo. Samo enkrat je hotel poskusiti svojo srečo, prvič se je podal na nevarno pot, šel je v smrt.

In tako se godi leto za letom. Življenja mladih fantov padajo, življenja toliko obetajoča mladine. Šest fantov iz te doline je že pustilo svoja življenja tam. A koliko jih bo še?

80 letnico rojstva

praznuje danes v prijaznem domu svojega gospoda brata v Opatiji bivša dolgoletna uradnica uprave naših listov, gospodična Matilda Bohinec, sestra blagopokojnih voditeljev naše uprave čast. gospoda Žige in gospodične Amalijske Bohinec. Jubilatka je z vso vestnostjo aktivno sodelovala v naši upravi od novega leta 1891 pa do konca leta 1912, ko je morala zaradi bolezni svoje sestre prevzeti na domu v Meddijotovi hiši vse skrbi gospodinjstva in strežbe ob bolniški postelji. Pa tudi na svojem domu je porabila vsako priložnost za upravnisko in ekspedicijsko službo vse dotlej, ko se je med vojno stalno preselila k svojemu gospodu bratu na sončno obalo sinjega Jadrana. Skozi vso dobo vestnega službovanja je naša jubilatka vodila upravo »Domoljuba« in »Bogoljuba« ter vršila priprave za odpravo imenovanih listov.

Današnja njena slika je posneta po skupini upravn. uradništva iz one dobe, ko je sedaj v Bogu počivajoča gospodična sestra Amalijsa v prijaznem Črnomlju pri Škofji Loki slavila svoj 25 letni službeni jubilej.

Gospodični jubilatki k današnjemu dnevu najiskreneje čestitamo in jej želimo, da bi še dolgo vrsto let pri tako dobrem zdravju kot danes uživala svoj zaslužen pokoj.

Novomeška gasil'ska župa

V nedeljo, 28. febr., je bil v Novem mestu občni zbor novomeške gasilske župe, katerega se je udeležilo 90 delegatov. Zač. starešina g. Bergman Josip je pozdravil navzoče in v svojem poročilu poudaril zlasti, koliko truda je stalo celokupni odbor, da je v tem kratkem času sploh mogel vse urediti, koliko je izvršil revizij in koliko nerednosti v poslovanju je opazil pri posameznih gas. četah. Iz tajniškega poročila je razvidno na splošno, da bi bilo lahko vse delovanje kaj lepo, ako ne bi bilo osebnih prepričev v posameznih gas. četah. V treh primerih je bila od začasnega žup. uprave na podlagi revizij razrešena uprava gas. čete in nadzorstva in vpostavljena začasna, 40 novolvoljenih četnih uprav pa je bilo potrjenih. Začasna žup. uprava in nadzorni odbor sta v 12 dneh zasedala štirikrat. Tajnik g. Avsec Ferdo je podal sliko o današnjem stanju gas. čet, njihovem inventarju in finančnem premoženju. Sledilo je poročilo blagajnika in nadzornega odbora, ki je ugotovilo, da je bilo ob koncu februarja t. l. 353.60 Din prebitka. Gosp. Opara, župan iz Mirne peči, je predlagal, da se da celokupnemu odboru razrešnica kar je bilo soglasno sprejeto. K besedi se je nato oglašil še okrajni načelnik g. Mahnič, ki je pohvalil delo žup. uprave in se ji zahvalil za njen trud.

Sledile so volitve upravnega odbora in nadz. odbora. Predlagani sta bili dve listi. Zmagala je z nad dvetretjinsko večino lista g. Opare in je novoizvoljena uprava sledeča: Bergman Jos., le-karnar, Novo mesto, starešina; Jenko Jos., poslovođa, Straža, podstarešina; Avsec Ferdo, uradnik, Novo mesto, tajnik; Berkopec Ivan, posl., Vavta vas, tajnikov namestnik; Agnič Andrej, klepar, Novo mesto, blagajnik. — Člani uprave: Lavrič Karel, župan, Žužemberk; dr. Polensek Marijan, župan v Novem mestu; Opera Ivan, župan v Mirni peči; Hudaklin Ivan, obč. tajnik v Brusnicah. — Istočasno je bil izvoljen tudi nadzorni odbor in sicer: Resman Ivan, šol. upr. v Toplicah; Kek Alojz, poveljnik čete, Vel. Loka; Globekar Marian, preds. gas. čete v Šmihelu pri Žužemberku; Plevnik Valentin, žel., Šmihel in Jakše Ivan, gost., Uršna sela. Za delegata za zajednične skupščine je bil izvoljen g. Rakoš iz Straže.

Novoizvoljena župna uprava je obljubila, posvetiti se z vsem srcem in ljubeznijo težavnemu delu, ki jo čaka, pri čemur ji želimo čim več uspehov!

Velik vlom v Žičah

Vlomilci odnesli trgovcu Ribiču za 40.000 Din blaga

Trgovca Ribiča Alojza so obiskali neznani vlomilci in vdrlj ponorči v njegovo trgovino. Najpreje so z zunanjih vrat odtrgali ključavnico obešanko, potem pa zunanja vrata odprli najbrž z železnim drogom. V trgovini so segli po manu-fakturnem blagu in sicer predvsem ženskem. Vzeli so same velike kose po 60, 100, 150 in celo 200 m, tako da so skupaj odnesli okrog 2000 metrov blaga. Razen blaga so vzeli tudi narejene stvari in sicer hlače, srajce, pletenino in slično. Gotovo so odnesli blago v nahrbtnikih, ki so jih očitno imeli s sabo premalo in so vzeli v trgovini še štiri. V celoti je Ribič oškodovan za več ko 40.000 Din. Kdo so vlomilci, se ne ve. Sklepa se, da so bile iste osebe, ki so vlomile v Slov. Konjicah v Hazenbihlov hram in izropali kuhinjo in spal-

Slovenščina

v naših javnih uradih

Z zadovoljstvom je treba ugotoviti, da se spre-menjene razmere v jezikovnem pogledu močno poznajo na slovenskih sodiščih. Pod prošlim režimom se je na vsakem koraku gledalo, da izrazoslovje, ki je bilo skoroda življensko delo dr. Jan-ka Babnika in dr. Franca Vidica. Zdej se je pri-zvela ta beseda, zdej ona iz srbskega izrazoslovja, ki povečini ni bila srbska, marveč čisto turška n. pr. (na upravnem področju) ali pa kričeče ne-rozen nemški prevod.

Naši stari pravniki, vajeni Babnikovega in Vidicevega na ljudsko govorico naslonjenega in ljudskemu pravnemu čutu odgovarjajočega izrazoslovja, so s težkim srcem poslušali dekrete od zgoraj, ki so odkazovali slovenščini podrejeno vlogo. Nove razmere dajejo slovenščini težko mesto enakopravnosti, ki ji po ustavi gre. Okrajna so-dišča po deželi, ki imajo najtesnejši stik z ljud-stvom, bolj skrbijo za neskaljenost tega medseboj-nega razmerja ko pa mestna, ki n. pr. med drugim še vedno uporabljajo turški upravnj naziv »sreskoc sodišče« namesto tipično slovenskega »okrajnega« sodišča.

Tako temeljito čiščenje slovenščine, kot so se je lotila sodišča, bo treba poduzeti tudi v drugih slovenskih uradih. Po nekod je na slovenskem ozemlju slovenščina iz uradov že tako izginila, da se človek upravičeno vpraša, ali smo še na lastni zemlji ali ne, ali imamo še kaj narodne zavesti in ponosa, ali ne, ali je slovenščina po ustavi državni jezik, ali ne, ali smo Slovenci državen narod, ali narodna manjšina. Pojdimo na železnico, v davka-rijo, na finančno ravnanje in v carinarnice in poslušajmo in čitajmo! Tam, kjer je govorna be-seda namenjena službujočemu uradniku, že ni več v slovenščini, marveč v srbsčini (n. pr. na že-leznici!). Napotila v tiskani besedi za uslužben-stvo kakor tudi čisto za občinstvo so ali v srbsčini in v cirilici ali v takem spakedranem sloven-skem jeziku, da se človek vpraša, ali je sestav-ljalec sploh kdaj videl Breznikovo slovnico in kako je mogel, da je naš narodni ponos tako padal in da se je to dogajalo v času, ko se je narodnostno načelo naravnost kruto izvajalo.

Državljanstva zavest, narodni ponos in ljube-zen do lastnega naroda zahtevajo, da se temu upremo. Na svoji zemlji smo in na njej mora imeti slovenščina tisto vrednost in veljavo, ki ji gre po naravnih in postavljenih zakonih. Za to zahtevamo od železniskega uradništva, od davkarij, financar-jev, carinikov in uradništva na finančnem ravnatelstvu, tako od višjega kakor od nižjega, da v Sloveniji uradujejo in občejuje z ljudstvom ne samo v slovenščini, ampak v široki in pra-vilni slovenščini.

Gluhonemi nastopijo

v Novem mestu

Društvo gluhonemih v Ljubljani je priredilo lansko leto v Ljubljani dva izredno lepo uspe-la nastopa. S tem so hoteli dokazati korist izobra-ževanja in šolanja, katerega je žal deležno le malo število teh nesrečnikov. S svojim kulturnim delom hočejo dokazati, da so tudi oni enakoverdni člani človeške družbe in da hočejo pasti v svojem eks-istenčnem boju v breme javnosti. Upravičenost tega stremjenja hočejo dokazati tudi prebivalstvu širom dravske banovine. Zato so se odločili, da ponove svoje nastope v nekaterih večjih krajih. Tak prvi nastop bodo imeli v soboto, dne 6. t. m. v Novem mestu. Ker so gluhonemi v svojem kulturno-pro-pagandnem stremjenju potrebni vse moralne in materialne podpore prebivalstva, pozivamo prebi-valstvo Novega mesta in okolice, da obišče v obil-nem številu njih prireditve. Saj gluhonemi ne za-htevajo ničesar drugega kakor šolo in zopet šolo, t. j., kar je za druge ljudi, ki slišijo, že deset- in de-setletja uzakonjena dolžnost.

Ptuj

Maša za ↑ Lojzeta Bratuža, V nedeljo, dne 7. marca (ura v dopisu ni bila označena. Op. ur.) bo v tukajšnji cerkvi maša za blagopokojnega Lojzeta Bratuža. Vsi narodno zavedni Ptujčani, počastite njegov spomin z udeležbo pri tej maši.

Občni zbor Kmečke zveze

Prometno ministristvo je dovolilo vsem ude-ležencem občnega zbora Kmečke zveze polovično vožnjo od 4. do 10. marca. Kdor se bo hotel po-služiti te ugodnosti in ne nedeljske povratne karte bo moral dobiti na odhodni postaji legitimacijo, katero bo dal žigosati pred vhomom v dvorano z našim žigom in s tem pri povratku dokazal, da se je zborovanja udeležil. Na odhodni postaji si na-bavi celo vozno karto, katera pa bo veljala tudi za nazaj.

Prosimo vse delegate, da se občnega zbora udeležijo točno, da ne bo nepotrebnega zavlačeva-nja. Vsak naj prinese seboj točno izpolnjeno vstop-nico, ker jo bo moral oddati pred vstopom v dvo-rano. Pisarna Kmečke zveze.

— Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vođe, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in pri-znana »Franz-Josefova« vođa se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni po-rabi.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

2000 brezposelnih brez podpor

Sredstva Borze dela so popolnoma izčrpana

Maribor, 4. marca. Področje mariborske Borze dela obsega ves severni del Slovenije od Konjice do avstrijske meje z izjemo Premkurja, ki ima svojo lastno ekspo-zituro v Murski Soboti. To je v znatnem delu in-dustrializirane dežele, kjer glavne panoge industrije jedva životarijo ali pa počivajo. Tako lesna in-dustrija v Dravski dolini in na Pohorju, železna li-varna na Muti, premogovnik v Prevaljah, da ne omenjamo množičnih drugih industrijskih pa-nog in gradbene stroke, kjer je sedaj zapostavitv malenkostna. Tisoči in tisoči delavcev s tega področja so brez posla; nekateri si najdejo zaslužek pri cestah, ki jih gradi banovina ali pri javnih delih, ki se izvajajo iz sredstev bednostnega fonda — dasi so taka dela v tem delu Slovenije kaj redka —, drugi dobe zopet kakor priložnostno delo, okoli 2000 pa je takih, ki so odvisni samo od tistih dinarjev, ki jih dobe od Borze dela v Mari-boru nekaj tednov po izgubljenem delu kot pod-poro. Potreba za temi podporami je zelo velika. Ne more se reči, da bi jih Borza dela v Mariboru delila kar na slepo, nasprotno, postopa pri tem zelo rigorozno ter se omejujejo res samo na kri-čeče slučajne, povzbu tega dobi vsak posameznik le neznatno vsoto, pa je kljub temu izplačala samo

v februarju znaten znesek četrtil milijona podpor tem siromakom. Sedaj pa se je Borza dela znašla v veliki neprilici. Sredstva so popolnoma izčrpana, nakazila pa ni nobenega več in z aprilom bodo sploh vsi krediti, ki so bili določeni za borzo dela, izrabljeni. Gotovo so sredstva tukaj, saj gre ena šestina socialnih prispevkov, ki jih plačujejo de-lodajalci in delavci za socialno zavarovanje, za namene Borze dela, vendar se ta sredstva najbrž porabljajo na drug način. Potrebno pa bi bilo, da se namenijo za borzo dela, ki ne smejo ostati brez denarja. V tem pogledu bi morala banovina in mesto zavzeti odločno stališče. Saj bi pomenila samo za Maribor ukinitve izplačevanja podpor pri Borzi dela potrebo, da poveča svoj proračun za socialne potrebe najmanj za 1 milijon dinarjev na leto. Še večji siromaki, kot mariborski, pa bi bili okoliški brezposelni. Za mariborsko revščino skrbi vsaj občina, v okolici in na deželi pa so prepušeni ti bedniki popolnoma svoji lastni temni usodi.

— Pri snprtu, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenice.

Časnikarji si zgrade svoj dom

Včeraj popoldne je bil v Ljubljani redni občni zbor zdruge »Novinarski dom«, ki si je, kakor znano, dala za glavno nalogo, da zgradi za časni-karje sredi Ljubljane primeren dom, katerega do-hodki naj bi služili za dopolnilo k pokojninskemu zavarovanju časnikarjev. Mestna občina je pred leti prepusila lepo parcelo ob Gledališki ulici pod pogojem, da časnikarji prično s stavbo vsaj po-mladi L. 1938. Ta rok se bliža in zato je bilo več-rajšnje zborovanje zelo važno. Številni udeleženci so pokazali v tem oziru popolno soglasje. Zbor-o-vanje je vodil načelnik tovariš prof. Železnikar, ki je omenjal tudi letošnje časniskarsko razstavo, ka-tera bo afirmirala pred javnostjo potrebo časn-i-karjev in upravičenost do doma. Tajniško poročilo je podal tovariš Prunk. Članstvo zdruge je na-raslo tako, da šteje združga sedaj 85 članov s 104 vplačanimi deleži. V članstvu so tudi glavna časn-i-karska podjetja. Izmed organiziranih poklenih časnikarjev so v treh četrtinah tudi člani zdruge. Blagajniško poročilo je podal tovariš Seunig. Iz njegovega poročila je razvidno, da je premoženje zdruge znatno naraslo.

Tovariš Birska je podal poročilo nadzorstvenega odbora in predlagal razrešnico odboru, kar je bilo soglasno in brez debate sprejeto.

Podnačelnik tov. Potočnik pa je poročal, da je osrednji časnikarski fond že zagotovil zdruzi posojilo 500.000 din, tako da bo mogel v kratkem pričeti z gradnjo časnikarskega doma. Izvoljeno je bilo nato soglasno vse staro načelstvo in ves odbor zdruge. Po obnem zboru zdruge je bil članski sestanek časnikarskega združenja, na katerem je predsednik tov. Virant poročal o pokojninskem za-varovanju časnikarjev v vsaj državi, na dnevnem redu pa so bile tudi druge stanovske zadeve.

Drobne novice

Koledar

Petek, 5. marca: Gregorij Veliki, papež, Bernard, škof. Mlaj ob 20.32. Herschel napoveduje dež in sneg.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl gospod Franjo Gorazd, mestni učitelj v p. in lastnik trgovskega tečaja. Pogreb bo v soboto ob pol 3 popoldne.

† V Ljubljani je umrla gospa Amalija Kužnik, soproga inkasanta Mestne elektrarne. Pokopali so jo včeraj popoldne.

† V Slovenski Bistrici je dne 3. marca mirno v Gospodu zaspala gospa Leopoldina Lemeževa. Pokopali jo bodo danes ob 4 popoldne.

† V Zagrebu je umrl gospod Josip Varga, posestnik in pekovski mojster v Trbovljah. Pokopali so ga včeraj popoldne na župnem pokopališču v Trbovljah.

Naj jim sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Promoviran je bil včeraj za doktorja prava konceptni uradnik pri finančnem ravnateljstvu g. Ljotić Zorko. Iskreno čestitamo.

— Iz vojaške službe. Napredovala sta v čin brigadnega generala topniško-tehnični polkovnik Dragotin Šokorac in števši od 31. decembra 1936 v čin inž. poročnika podporočnik Ivan Čelpi. — Za voj. atašea v Albaniji je imenovan podpolkovnik za generalštabne posle Vladimir Kaleček, doslej v službi v generalnem štabu I. armijske oblasti. — Upokojena sta armijska generala Vojislav Nikolačević in Radisav Krstić. — Preveden je v mornarico topniški major Anton Švajcar. — Odlikovan je z redom jugoslov. krone prvega razr. armijski general Vojislav Nikolačević. — Ostavka na državno službo je sprejeta sodnemu poročniku Slavku Kovačeviću. — Odlikovan je z zlato kolajno za vestno vršenje službe orož. kaplar Jožef Graželj. — Ostavka na drž. službo je sprejeta uradniškemu pripravniku VIII. pol. skupine, inženjerju kemije Štefanu Bešlinu.

— Ispit so napravili za čin poročnika bojne broda II. razr. poročniki fregate Franc Dolinšek, Vinko Petrič, Peter Laura in Franjo Bon; za čin stotnika II. razr. stotnik poročnik Albert Doričič in za čin stot. podporočnika mornariški narednik vodnik II. razr. Simon Pivk in mornariški narednik vodnik III. razr. Ciril Poč.

Športno-gimnastična akademija SK Planina

ki bo v nedeljo, dne 7. marca ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union s spremljevanjem godbe Sloga iz Ljubljane, kvarteta in harmonike, obsega tale program:

Fanfara. 1. Pozdrav. 2. Gimnastične vaje (moški). 3. Dvovršinska bradlja (žen. mladina). 4. Težka atletika (moški). 5. Gimnastične vaje (žen. mladina). 6. Bradlja (moški). 7. Skoki skozi obroč (žen. mladina). 8. Nastop smučarjev (moški). — Odmor. — Fanfara. 9. Gimnastične vaje (žen. mladina). 10. Gor čez izaro (ženske). 11. Vaje z loparji (žen. mladina). 12. Otroško rajanje (žen. mladina). 13. Drog (moški). 14. Vrhunska gimnastika (solo — moški). 15. Rajanje sloven. deklet. — Cene prostorov: V parterju: 20, 15, 12, 10, 8, 6 din; na balkon: 12, 10 din; na galeriji: 8, 6 dinarjev. Stojišče: 5 din; za dijake in vojaške 3 din.

Predprodaja vstopnic pri blagajni kina Union. Preskrbite si pravočasno vstopnice, ker zadnji dan bo — kakor običajno — velik naval in jih lahko zmanjka.

— G. ban dr. Natlačen danes ne bo sprejemal strank, ker je odsoten.

— Promet na državni cesti na Gašteljskem klanecu pri Kranju. Okrajni načelnik v Kranju je izdal naslednje odredbe: Na predlog sekcije za gradnjo državne ceste Ljubljana—Kranj odobrim temeljem čl. 7 obč. cestnega reda zaporo državne ceste na Gašteljskem klanecu in prepoved pod kaznijo do nadaljnjega vsak promet po tem delu državne ceste dnevno od 11.45 do 12.12 ure ter od 16.30 do 17.20 ure, ko se vrši razstreljevanje ceste. Poleg te redne zapore dovolim sekciji, da zapre državno cesto na tem delu od časa do časa za krajšo dobo, kadarkoli sumi gradbeno vodstvo, da je zaradi dela ogrožen cestni promet, vendar te izredne zapore ne smejo presegati v celoti ene dnevnosti, vsakokratna zapora pa ne preko 15 minut. Zapore ceste mora sekcija označiti na obeh koncih zaprte ceste s predpisanim mednarodnim znakom. Po vsaki zapori mora biti cesta zopet prosta, varna in sposobna za promet. Okrajni načelnik: Lipovec I. r.

— Avtomobil zgor. Knjigovodja in šofer trgovca Krašovec Franca iz St. Vidja pri Stični sta se peljala z gospodarjem osebnim avtomobilom proti Stajerski. V Črni na četrtim ovinku pri km znamenju 27.25 je šoferju nenadoma odpovedala zavora. Tudi motorna zavora ni pomagala več in se je avto zaletel med dve smreki na obronku prepada. Zaradi silnega udara so se odtrgale neke cevi, kar je povzročilo, da je bil avto takoj v plamenu. Potnika sta pravočasno skočila iz vozila in ostala nepoškodovana, dočim je avtomobil zgor. Ostalo je samo ogrožje.

— Oči sta si poškodovale. Ljubljanska bolnišnica je sprejela 41-letnega Ivana Ruperčiča, cerkovnika iz vasi Tabor v Loškem potoku. V Loškem potoku so imeli predsednočnim kinematografsko predstavo. Aparat pa je eksplodiral, pri čemer je dobil Ruperčič hude poškodbe na obeh očeh in po vsem obrazu. V nevarnosti je njegov vid. — V Rožni dolini c. VII-11 je padel košček stekla štiriletnemu Francu Srečniku, posestnikovemu sinu, v oko in mu ga nevarno ranil.

— Zbor akcionarjev »Aeropot« v Belgradu. IX. redni zbor akcionarjev Društva za zračni promet, a. d. »Aeropot« bo 11. aprila 1937 ob 10. uri dopoldne v Belgradu v prostorih Aero-serkla Uzun Mirkova 4.

— Tiskarski škrat je v našem poročilu od 3. t. m. pod naslovom »Udeležba slovenskih umetnikov na pariški izložbi« povzročil pri navedbi članov razsodišča napako. Na prvem mestu bi moralo stati ime g. Gajmira Antona Kosa in ne: Zora.

— Vremenska napoved: Evropa: Depresija s toplim in deževnim vremenom vlada nad jugozahodno Evropo. Hladni val z vedrim vremenom je nad evropsko Rusijo, kjer znaša najnižja temperatura do 25 stopinj. V srednji Evropi spremenljivo vreme. Jugoslavija: Razvedrilo se je v Podonavju in v sredini države. V ostalih delih oblačno. Temperatura se je znižala na vzhodu, zvišala na zahodu države. Najnižja zabeležena v Užicah —5, najvišja pa v Kuvboru 16 stopinj. Napoved za danes: Burno vreme v vsej državi. Oblačno z dežjem

povsod. razen v Podonavju in moravski banovini, kjer bo vedro in košava. V planinskih delih in severnih krajih sneg in dež. Temperatura se bo zvišala v Primorju in v zahodnih krajih, znižala pa v vzhodnih delih države.

— Velika poveljen na Kosovem polju. Iz južne Srbije prihajajo poročila o veliki povodnji. Reke na Kosovem polju so se razlele iz svojih strug in poplavile 18 vasi. Tudi promet je oviran. Belgrajski vlak je ostal na postaji Kosovo polje in ni mogel nadaljevati vožnje v Skoplje, ker je voda zelo pokvarila železniško progo. Potniki so prestopili v drug vlak, nakar sta se obe garnituri vrnili nazaj.

— Za nov kabel med otokom Visom in Splitom. Občine z Visa so poslale ministru za pošto in brzojav spomenico, v kateri zahtevajo, da se zamenja z novim stari brzojavni kabel, ki veže Visa s Splitom in ki je bil položen že pred 80 leti. Spomenica zahteva dalje, naj se pri polaganju novega kabla otok Vis tudi telefonski zveže s svojim zaledjem.

— Običajna in trdovratna zaprtja in prebavne težave se odpravijo z Leopulami, čistim rastlinskim odvajalnim sredstvom, katero deluje brez bolečin in ne odpravi nikdar. Nobena privrajnost — tudi pri daljši uporabi gotovo učinkuje. Poskusite najprej mali zavo. Dobiva se v vseh lekarnah. Oglas reg. S. br. 81.430 dne 24. XII. 1935.

Ljubljana

Petek, 5. marca

Gledališče

Drama: Petek, 5. marca: Zaprt. — Sobota, 6. marca: »Dr.« Izven. — Nedelja, 7. marca: Ob treh pop.: »Na ledeni plošči«. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. Ob osmih: »Simfonija 1937«. Izven. Opera: Petek, 5. marca: Zaprt. — Sobota, 6. marca: »La Bohème«. Izven. Gostovanje tenorista g. Antona Drmota. — Nedelja, 7. marca: Ob treh pop. »Pri treh mladenkah«. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob osmih: »Ero z onega sveta«. Izven. Slavnostna predstava.

Rokodelski oder

Rokodelski dom, Komenskega ulica 12: V nedeljo, 7. marca, ob pol osmih zvečer Nicodemijeva igra »Postržek« (Scampolo). Režijo ima g. R. Gannoni. Vstopnice za igro, za katero je zelo veliko zanimanja, se bodo dobivale v predprodaji v nedeljo od 10—12 v Rokodelskem domu.

Ljudski oder

Ljudski oder uprizori dne 6. marca ob 8 zvečer in 7. marca ob 5 popoldne v franciškanski dvorani Drabosnjakovo igro: »Igro o izgubljenem sinu«. Vstopnice se dobijo v predprodaji v pisarni Pax et bonum v franciškanski pasaji.

Predavanja

Lovska soba hotela Metropol. Drevi ob 8 se sestanek prosvetnega društva »Ljubljana«-mesto. Predava g. pisatelj Finžgar.

Sestanki

Rdeči križ, pododbor za mesto Ljubljano, ima danes ob 18 občni zbor v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti.

XV. redni letni občni zbor Zveze šoferjev dravskih banovine bo dne 6. marca 1937 ob pol 8 zvečer v salonu restavracije pri »Levu«, Ljubljana, Gosposvetska cesta.

Trnovo. Drevi ob 8 ima fantovski odsek prosvetnega društva svoj redni sestanek, na katerem bo zanimivo predavanje.

Kino

Kino Kodoljevo: Danes »Zločin in kazen« (Peter Lore) in »Po tebi hrepenim« (Louis Graveure).

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62 in mr. Garbus, Moste.

V nedeljo, dne 7. marca vsi v Union na športno-gimnastično akademijo, ki bo ob 11 dopoldne

I. IV. postal govor prevz. g. škofa dr. Gregorija Rožmana bo drevi ob 7 v stolnici.

I. XXI. prosvetni večer velja razmišljanju o brezposelnosti in njenih vzrokih. G. univ. prof. dr. A. Gosar nam bo v predavanju, ki bo drevi ob 8 v verandni dvorani hotela Union, nazorno pokazal slabe posledice brezposelnosti in odkrival tudi vzroke, zakaj je do brezposelnosti prišlo. Ni naroda v Evropi, ki ne bi občutil v sedanjem času tega zla. Vsaka država si prizadeva na svoj način odpraviti brezposelnost. Znanst. so delavski bataljoni, ki gradijo v Avstriji in Nemčiji in drugod ceste, osušujejo barja, vršijo razne drenaje, uravnajo hudournike, sploh vršijo javna dela na široko. Težje pa je odstraniti brezposelnost med mlajšo inteligenco, tako da čaka stotine in stotine mladih učiteljev, učiteljic, profesorjev na službene mesta. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, sedeži 3 din, stojšča 2 din, za dijake 1 din.

I. Nad 60 let je Gregor Rihar obdržal svoj dalekosežni vpliv na slov. cerkveno glasbo — tako piše pok. dr. Jos. Mantuani (Cerkv. Glasb. 1934, str. 174) — Vsaka nota njegovih spevov diha čisto slovensko dušo in slovenski narodni okus, kakor se je vkoreninil v najširših plasteh slovenskega ljudstva — izza pozne baročne, rekče dunajske klasične dobe, a žigosan s slovensko-narodnim žigom... S tem nikakor ne trdim, da je Riharjev slog edino pravi, pač pa, da kaže slovensko dušo glede glasbe v tako ostro zarisanih potezah, kakor dosedaj še noben drugi ne... Takšne so besede slov. glasbenega zgodovinarja o Riharjevi glasbi. In so docela točne. Pridite v soboto, 6. t. m. ob 8. uri zvečer k Riharjevemu koncertu v cerkev sv. Cirila in Metoda pri sv. Krištofu, pa se boste o resničnosti te sodbe prepričali. Začutili boste, da nam Gregor Rihar še danes zelo veliko iskrenega po slovensko pove s svojo glasbo. Koncert izvaja v Ljubljani dobro znani Ciril-Metodov pevski zbor pod vodstvom svojega pevovodje g. Ludovika Puša. Vstopnice po 10 in 5 din se dobijo v predprodaji v župnišču pri sv. Krištofu. Ker je zanimanje izredno, pohitite!

I. Bolgarski pevec, člani pevskega društva Rodna pesem iz Sofije, pridejo prihodnje dni v Ljubljano. To je četrti obisk bratskih pevcev iz Bolgarije v našem mestu. Prvi so bili iz Plovdiva nekdanji Bezenškovi peveci, nato najodličnejši moški zbor Rodina iz Sofije, potem Cirilo-Metodovski zbor iz Ružduka — v torek pa bomo predra-

vili najodličnejši mešani zbor iz Sofije. Iz bogate bolgarske zborovske literature nam bodo zapeli najlepše bisere, deloma umetne skladbe, deloma pa priredbe raznih bolgarskih narodnih pesmi. Odlični pevec so izvrstnega glasovnega materiala in lepe pevске izobrazbe. Zato opozarjamo na ta koncert, ki bo v torek, 9. marca ob 20 v veliki filharmonični dvorani.

I. Akademski pevski zbor ponovi svoj koncert duhovne pesmi v nedeljo 7. marca ob 20. uri v stolni cerkvi. Odpel bo celoten program, kakršnega je izvajal na prvem koncertu v ponedeljek v veliki unijski dvorani. Cene vstopnicam so izredno znižane, zaradi česar bo omogočen obisk koncerta vsakomur, zlasti pa onim, ki pri prvem koncertu niso mogli dobiti več stopnje. Vstopnice so na razpolago od petka popoldne na univerzi v vratarjevi loži. Istotam lahko dobite tudi koncertni program.

I. Salezijanska prosveta na Kodeljevem vabi članstvo vseh odsekov, da se udeležijo osmine za pok. Stefanom Temlinom v petek 5. t. m. ob 8 zjutraj v kapeli Mladinskega doma. Isto tako se prosti članstvo, da se polnoštevilno udeležijo komemoracije za pok. duh. vodjem ob 20 zvečer istega dne v prosvetnem prostoru. Po končani komemoraciji sledi nadaljevanje predavanja g. Ogorevca o gluhočini.

I. Za post — »Bobenkovoc polenokvo!« I. Korošci! Korošci! Prijatelji Korošci! Jutri v soboto, dne 6. marca, je v dvorani »Pri šestih« drugi koroški večer (družabni večer Klub koroških Slovencev) z zanimivim zunanjo-političnim predavanjem rojaka urednika g. dr. Lojzeta Kuharja. Sodeluje iz prijaznosti kvartet »Slog«. Iskreno vabi Klub koroških Slovencev.

I. Rhene-Baton slavni francoski dirigent, ki bo v ponedeljek 8. t. m. dirigiral orkester Ljubljanske filharmonije, je prišel sinoči z orient. ekspresom v Ljubljano. Danes bo imel prvo vajo z orkestrom filharmonije, ki je doslej vabil spored s kapelnikom gg. Nefiatom in Sijancem. Spored koncerta obsega dela Corellija, Haydna, Webra, Debussyja, Berliosa in Bravničarja. Klavirski part pri Corelliju in Bravničarju izvaja pianist g. prof. M. Lipovšek. Klavir je iz prijaznosti posodila tverka Breznik. Opozarjamo p. n. člane filharmonije, da imajo pri vstopnicah, kupljenih v predprodaji popust. Predprodaja je dnevno pri blagajni kino Uniona od 11 do 12 in četrti ter od 15 dalje. Cene od 5 do 40 Din.

I. Klub železničarjev JRZ Ljubljana. Ob pregledu imenikov kluba in posameznih krajevnih organizacij JRZ smo ugotovili, da posamezni železničarji, ki so prijaviili svoj pristop v klub, še niso prijaviili svojega pristopa v stranko. Vse te železničarje opozarjamo, da ne morejo biti člani kluba, dokler niso člani JRZ, kajti samo kot člani JRZ morejo postati tudi člani kluba, ki je v stranki samo poseben odsek, ki se bavi z železničarskimi strokovnimi in stanovskimi vprašanji, kolikor spadajo v delokrog stranke. Vse železničarje, ki še niso pristopili v stranko JRZ, oziroma so priglasiili pristop samo v klub, pozivamo, da do 20. marca t. l. prijaviijo svoj pristop v stranko ali pri svojih krajevnih organizacijah, ali pri mestnem odboru JRZ v Ljubljani ali pa v klubovi pisarni Kolodvorska ulica št. 26, ki bo njihove pristopne izjave predložil pristojnim krajevnim organizacijam.

I. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva. Dne 8. marca t. l. bo nadaljevanje sadjarskega tečaja s praktičnimi vajami. Obiskovalci naj se zberejo tega dne ob 18. uri v mestni vrtnariji in naj prinese s seboj ostre cepilne nože.

I. Zdrženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vljudno vabi vse člane in po njih vpeljene goste na družabni večer, ki ga priredi na čast svojemu častnemu predsedniku inž. Janku Mačkoviču v soboto 6. marca 1937 ob pol 21 v mali dvorani Kazine v I. nadstr.

I. Občni zbor Aero-kluba je preložen na sredo, 17. marca in se bo vršil ob 18 uri v prostorih ljubljanskega Avto-kluba, Kongresni trg 1/I. (3364)

I. Vlom v Bokaleh. V vilo dimnikarskega mojstra Kerne na Bokaleh nad Ljubljano so včeraj vlomili neznanji vlomilci, ki so vdrli s krampi. Odnegli so mnogo perila, posteljnino, dvocevni radioaparati, vodno črpalko, razno mizarsko in poljsko orodje. Kerne trpi okoli 6000 do 7000 din škode. Pred nakupom ukradenih reči svarimo!

Celje

c. Don Boscova proslava. V soboto nas obiščejo salezijanski bogoslovci iz Ljubljane, da prirede Don Boscovo proslavo. Ze jutri, v soboto zvečer, točno ob 8 bo v mestnem gledališču slavnostna prireditev salezijanskih gojencev. Predvajajo Offenbach-Grzinčičevo opereto v treh dejanjih »Kneževič iz Trebizonde«. Nastopi okrog 80 pevcev-igralcev ob spremljavi številnega orkestra. Konec okrog 11.

c. Nova vremenska hišica. Vremenska hišica v parku je tudi neprimerna, ker je na tako skritem prostoru, iz nje so bili tudi čisto pokradeni instrumenti. Zato je olepševalno društvo predložilo mestni občini načrt za novo vremensko hišico, ki bi naj stala med kolodvorom in hotelom Rebeuschegg. Mestna občina je odobrila za novo vremensko hišico vsoto 15.000 Din, ki pa ne bo zadostala, ker se nameravajo nabaviti vsi instrumenti, ki jih sodobna vremenska hišica zahteva. Instrumenti bodo stali 10.000 Din.

c. Električno uro v Celju. Olepševalno društvo v Celju si prizadeva, da bi dobilo Celje električno uro, ki bi veljala okrog 14.000 Din. Glavna ura bi bila na magistratu, stranska pa na elektrarni, k tej bi se še lahko priključile tudi druge javne ure. Ker celjske javne ure niso točne in je bilo radi njih že marsikaj neprijetnosti, je nabava te ure res potrebna.

c. Avtobusno postajališče v Celju. Celje je z okolico zelo navezano na vožnjo z avtobusi. Glavno postajališče avtobusov je pri kolodvoru. Čakanje ljudi na avtobus v prostorih kolodvoru ni dovoljeno, zato so ljudje v vsakem vremenu primorani čakati na prostem. Kakor smo slišali, se mestna občina že bavi z načrtom sezidati pri kolodvoru avtobusno postajališče, v katerem bi se prodajale tudi avtobusne vozne karte. Zeleti je, da bi se ta načrt izvedel čimprej.

c. Kino Metropol. Danes ob 16.15, 18.18, 20.30 »Preganci otoka smrti«, ob 14 matineja »Jaz in ti...«

Jesenice

Krajevna protituberkulozna liga na Jesenicah bo imela svoj redni letni občni zbor v petek, dne 12. marca t. l. ob pol 7 zvečer v osnovni šoli na Jesenicah. Na dnevnem redu so poročila liginih funkcijonarjev ter volitev odbora. Po občnem zboru bo predaval g. dr. Furlan Tomaž, asistent zdravišča na Golniku. Vabimo vse člane in tudi ostalo občinstvo, da se udeležijo občnega zbora in predavanja polnoštevilno. — Odbor.

Kino Krekov dom predvaja danes ob 20 »Sreč podzemljac«, vefilm o življenju sodobnih ljudi. Glavni igralci Gustav Fröhlich in Heli Finkenzeller. Za dodatek zvočni tednik, barvani zabavni film I. dr.

Maribor

m. Zborovanje pekarskih mojstrov. Včeraj popoldne je bil v Gambirnovi dvorani občni zbor Zdrženja pekarskih mojstrov v Mariboru, ki obsega poleg mariborskega mesta tudi okoliška okr. glavarstva. Občni zbor je vodil predsednik gosp. Jakob Koren, ki načeljuje združenju pekav že dolgo vrsto let ter si je pridobil velike zasluge za napredek pekarske obrti. Poleg njega je obširno poročal o delovanju Zdrženja v preteklem letu marljivi tajnik g. Juče Novak. Zdrženje šteje sedaj 115 mojstrov, ki imajo zaposlenih 96 pomočnikov 87 vajencev. Delovanje uprave združenja je bilo v preteklem poslovnem letu izredno živahno, zvezano pa je bilo tudi z velikimi težkočami. Zelo se je uprava trudila, da bi se zmanjšale davčne obremenitve pekarske obrti, zlasti da se odpravi krivični 3.7% dodatek na poslovni promet. Velik uspeh znači sklenitev kolektivne pogodbe s pomočniki. Zdrženje stremi tudi, da se živilske stroške vsled svojega posebnega značaja priključijo gostinskemu odseku pri Zbornici.

m. Umrla je v bolnišnici v starosti 57 let zasebnica Marija Burendorfer. Naj počiva v miru! m. 1 milijon v Maribor! Včeraj smo javili, da je zadela pri žrebanju razredne loterije najvišjo premijo 2 milijona Din srečka št. 68.326, ki je bila kupljena v Bežjakovi poslovilnici v Mariboru. Ne prideta pa oba milijona v Maribor, temveč samo polovica. V Bežjakovi kolekturi eta bili prodani samo dve četrtinki omenjene srečke, ostali dve pa neke drugje. Eno je kupil neki trgovec, drugo pa neki vpokojenec. Obema se bo pol milijonka prav lepo poznalo.

m. Obrtno gibanje. V mesecu februarju je bilo izdanih v Mariboru 19 novih obrtnih pravic, istočasno pa izbrisanih 9 starih.

m. V enem dnevu — 2094 vozil čez most. — Obremenitev edinega mariborskega mostu za vozni promet čez Dravo je ogromna. Prav zaradi te obremenitve se Mariborčani že toliko časa borijo, da bi se zgradil nov most v Melju. Najnazornejše prikazuje to obremenitev mostu kontrola voznega prometa, ki se je izvršila te dni. V teku 24 ur je šlo čez most v smeri od desnega na levi dravski breg 1060 avtomobilov vseh vrst in vozov, v nasprotni smeri pa 1034 vozov. V enem dnevu je tedaj šlo čez most 2094 vozil, kar je pač ogromno število.

m. Adamičeva proslava v Ljudski univerzi bo drevi. Mladinski pevski zbor iz Rač, ki spada med najboljše mladinske zebre v Sloveniji, bo zapel pod taktirko učitelja Zorana pesmi Adamiča, Puša, dr. Kozine, dr. Schwaba, Tomca, Kramola, Preglja, Bajuka in Deva.

m. Planica vabil Na letošnje mednarodne tekme v »smučskih poletih« na skakalnici v Planici vozi »Putnikova« avtoakar. Prijave pri mariborskem Putniku na Aleksandrovi cesti 36.

m. Bolgarske narodne in umetne pesmi bomo slišali v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 20 v Unionu. Peto jih bo 80 pevcev in pevč slojsekega pevkega zbora Rodna pesem. Predprodaja vstopnic pri Zlati Brinik.

m. Ruski večer. Ruska Matica v Mariboru priredi jutri ob 20. v prostorih Kazine ruski večer z bogato izbranim umetniškim sporedom.

m. Pri Pohorskem domu se bo gradila kapelica. Zadruga Pohorski dom, ki je lastnik znanega planinskega hotela na Pohorju, namerava zgraditi poleg hotela kapelico. Krašen načrt za to stavbo je napravil inž. arh. Černigoj.

Trbovlje

»Živ pokopan«. Dramski odsek bojnikov v Trbovljah igra prih. nedeljo v Društvenem domu ob pol štirih popoldne vojno drama »Živ pokopan«. Ta igra je bila šele enkrat igrana na odru Prosvetnega društva v Kranju. Pomotoma je bila napovedana gra »A njega nix«, ki je bila že prej upriporjena. Za obilno udeležbo se priporočajo trboveljski bojnikov.

Novo obrtno društvo. Ker večina tukajšnjih obrtnikov odklanja Rebeškovo obrtno društvo, se je ustanovilo novo »Društvo obrtnikov«, ki je imelo zadnji ponedeljek svoj ustanovni občni zbor v Društvenem domu. Zastopane so bile vse panoge obrtnikov in se je v tem znamenju skupnosti sestavil odbor z g. Drobežem na čelu. Da se obrtniki tem bolj sporazumejo o svojih težnjah, se bodo vršili štirinajstredni članski sestanki.

Litija

Ljudska univerza. Drevi (petek) točno ob 7 bo v litijem kinu predavanje g. Bogo Pleničarja o Bosni, njenih posebnosti, s skiptičnimi slikami, gramofonskimi posnetki bosanskih pesmi ter deklamacij. Po predavanju se bo izvajal krasen vefilm »Pasijon« ob znižanih cenah, katere veljajo tudi v nedeljo po sv. maši ob 11. — Danes tedn pa se bo predvajal prekrasen zvočni film »Ave Marija«, na katerega občinstvo že danes opozarjamo.

Radeče pri Zid. mostu

V nedeljo, 28. februarja je imel v cerkveni hiši »Fantovski odsek« Kmetске knjižnice svoj prvi redni občni zbor, ki je bil izredno živahen in buren. Za predsednika je bil izvoljen zidar g. Tone Sotlar. Fante so na občnem zboru odločno terjali primeren prostor za svoje delo, terjali so, da se v Radečah zgradi nov prosvetni dom. — Učinek občnega zbora je bil sestanek zastopnikov raznih organizacij, na katerem je bil sestavljen pripravljalni odbor za gradnjo novega prosvetnega žarišča v Radečah. Predsednik pripravljalnega odbora je trgovec g. Anton Sotlar, podpredsednik pa trgovec g. Franjo Cerne. — Upamo, da bo v teku enega leta stal v Radečah nov, primeren dom, ki bo za našo faro in občino žarišče kulture in dela, vzgoje in napredka.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Knjiga o lepem vedenju. Tretja zelo pomnožena in izpopolnjena izdaja, spisal Urbanus, 888 strani in stane broš. din 50, vezana din 64. — Založila jo je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani leta 1932. Nova izdaja je prilagojena do podrobnosti novim razmeram našega duhovnega in materialnega življenja. Posveča veliko skrb obveznostim, ki jih ima sleherni človek do nove družbe. Naj navedemo samo nekaj najvažnejših poglavij iz te knjige, pa bomo videli, da je danes ta knjiga ena najpopolnejših na književnem trgu: Temeljna pravila medsebojnega obnevanja (pozdrav, podajanje roke, predstavljajanje, nagovori). Vedenje pri mizi in pravila družabne konverzacije; Vedenje na cesti; Vedenje v cerkvi, običaji pri rojstvu, birmi in sv. obhajilu; Zakon in poroka; Drugi žalostni in veseli dogodki; V gostilni in kavarni; Na potovanju, letovanju; V gledališču, kinu, koncertu; Obiski — poseti, sprejemli; Posetnice, nazarivanja, vabila; Svečano kosilo (diner, banket); Gost v hiši; Večerne prireditve, ples, obeka; Avdijence, poseti pri visokih dostojanstvenikih; Pravila pismenega obnevanja. — Knjigo vsem toplo priporočamo.

Gospodarsvo

Posojila Narodne banke

Iz poslovnega poročila Narodne banke za 1936 posnemamo še naslednje podrobnosti:

Glavne podružnice so imele na koncu zadnjih let te-le vsote posojil v reeskontu (v milij. Din.):

	1936	1935	1934	1933
Belgrad	711.4	784.3	612.0	690.1
Zagreb	170.7	576.8	336.3	326.3
Ljubljana	88.1	140.5	109.8	96.6
Maribor	37.0	43.7	23.3	22.2
Skopje	71.0	52.2	33.9	33.5
Novi Sad	42.7	102.3	95.3	75.0
Niš	50.5	59.1	43.2	39.5
Sarajevo	31.6	61.3	62.7	58.2

skupno 1.433.7 2.112.0 1.523.0 1.458.6

Lani je eskont padel v celi vrsti podružnic, med znatnejšimi povečanja pa je omeniti le povečanje v Belgradu in nekaterih manjših podružnicah. Vsota meničnih posojil se je pri obeh slovenskih podružnicah ponovno zmanjšala, ker denarni zavodi vračajo kredite, ki so jih imeli v prejšnjih letih.

Pregled lombardnih posojil po podružnicah kaže, da je takih posojil v Sloveniji le malo. Skupno je bilo v vsej državi teh posojil na koncu 1936 258.8 (1935 258.35) milij. Din. Od tega jih je bilo v Belgradu 219.6 (229.6), v Ljubljani 3.54 (1.7) in Mariboru 2.53 (1.84) milij. Din.

Za prenosov teh razmer na našem denarnem trgu je važna tudi razdelitev naložb na žiru na posamezne podružnice. Pri najvažnejših podružnicah so znašale na koncu leta naložbe na žiru v milijonih dinarjev:

	1936	1935	1934	1933
Belgrad	284.5	320.5	347.7	338.4
Zagreb	168.2	84.9	159.1	133.2
Ljubljana	50.8	39.0	56.3	32.4
Maribor	5.0	6.1	6.3	10.3

vsa država 667.2 531.9 689.7 651.2

To pomeni, da se je lani stanje žirovni računov nekoliko zmanjšalo, toda to zmanjšanje je pripisovati predvsem dejstvu, da je bila lani prva emisija državnih blagajniških zapiskov, ki je izpraznila vso odvisno gotovino denarnih zavodov in podjetnikov, ki so radi stalne možnosti eskonta teh papirjev držali na žirovni računih le še minimalne vsote. V ostalem pa je največji komitent na teh računih Poštna hranilnica, ki stalno drži na njih znatne dneške, kar dokazuje naslednja primerjava (v milj. din.):

Podražitev modre galice

Maribor, 2. marca.

Zadnje čase je začela cena modre galice naglo naraščati. Tovarne modre galice sploh ne morejo sedaj sklepati fiksnih dobav, ker pričakujejo, da bo cena šla še navzgor. Tovarne se izgovarjajo z veliko podražitvijo bakra, katero je povzročila oboroževalna tekma evropskih držav. Baker neprestano raste v ceni na svetovnih tržiščih in z njim vred tudi modra galica. Za naše slovenske vinogradnike pa je to silovit urarec. Naši vinogradi so bili lanske leto močno napadeni po peronospori ter so trošili te boleznijo ostali v vinogradih in bodo tudi letos vinsko trto ogrožali. Zaradi tega bi bilo letos potrebno posebno izdatno in pogosto škropljenje vinogradov z modro galico, da se ta bolezen v kati zatne in nam ne uniči skoraj dveh tretjih pridelka, kakor ga je uničila lani. Ker pa je ob enem poplava z banatskimi vini (nedavno smo poročali, da je samo en mariborski trgovec naročil iz Banata 20 vagonovskih cistern vina) povzročila znaten padec vinskih cen, povrhu pa vinogradniki niti po teh nizkih cenah ne morejo spraviti vina v denar, ne bodo mogli kupovati galice, ki je sedaj za 30% dražja, kakor lanske leto, pa se bo najbrže še podražila. Zaloge modre galice so pri naših trgovcih in skladiščih povsem izčrpane in bodo prisiljeni kupovati podraženo, če se tozadevno ne bo nekaj ukrenilo. Naša država producira v Evropi največ bakra, borski rudnik je najbolj donosen podjetje, ki prinaša inozemskim lastnikom ogromne milijone vsako leto, povrhu pa plačuje naše rudarje z najnižjimi mezdami, pa naj bi se našel način, da se dobi za vinogradnike cenejši baker, oziroma modro galico. Obenem naj bi država uklinila zaščitno carino za bakreno galico, saj je v inozemstvu sedaj cenejša kakor pri nas.

★

Naš železniški promet. Po statističnih podatkih glavnega ravnanstva drž. žel. se je l. 1936 prepejalo na naših drž. železnih 42.911.215 potnikov. Torej za 16.4 odstotke več kot lani. Od tega števila pride na potnike I. razreda 7348, II. razr. 631.041, na potnike III. razr. 29.548.909 in na druge 12.282.373. Vpoštevani pa niso potniki, ki so potovali z listki, kupljenimi pri Putniku. Tovorni promet je narasel za 3 odstotke na 16.834.560 ton.

Kulturni obzornik

Bežen pogled na lansko angleško književnost

Naši prevajalci z angleškega jezika, med katerimi ima pač prvo mesto po lepoti prevodov Oton Župancič, so nam oskrbeli že več dragocenih primerov angleške lepe književnosti. V splošnem pa nam je svet onstran vodo La Manche še zmerom v veliki meri tuj in malo dostopen, saj malokdo obvladuje jezik, ki ga govorijo ljudje tega imperijalnega otoka. V letošnji prvi številki »Neue Zürcher Zeitung« je objavil Bernhard Fehr zanimiv pregled angleške literature lanskega leta, kjer je nakazal področja, iz katerih pisatelji zajemajo, in omenil značilnosti posameznih avtorjev. Fehr pravi, da je preteklo leto prineslo Angležem bogato književno proizvodnjo, ki je vredna delavnega in velikega naroda. Književni trg je napolnil preko dvatisoč angleških romanov in tej književni vrsti gre prvenstvo v vsakem pogledu. Ta čas predstavlja predvsem roman nestraneja doživljanja v umetniškem in miselnem pogledu največ, kar lahko nudi svetu angleška književnost. Iskanje in oblikovanje zakonitosti, ki se javljajo v najglobljem bistvu lastnega človekovega sveta, je najlepše izpričala Rozamunda Lehmann in svojim romanom The Weather in the Street (Hudo vreme po cestah). To je podoba civilizacije ter družabne in prirodne klime, ki jo doživlja in presnavlja v sebi občutljiva dekleška duša. Takšno dekle, ki se veo razda in ničesar ne prejme v enaki vrednosti, je zarisala pisateljica že v svojem prvem romanu Dusty Answer. Vprašanje izrabljene ljubezni je z vsem okoljem prikazano iz zavesti glavne osebe. Te pisateljici

	naložbe P. h.	ostale naložbe	skupno
1930	263.4	403.8	667.2
1934	345.7	186.2	531.9
1935	384.7	305.0	689.7
1936	403.5	247.7	651.2

Otok kovanega denarja

V naslednjem podajamo tudi sliko obtoka kovanega denarja tako v srebru kot v niklu v milij. din. Te podatke dobimo, če odštejemo od vse količine izdelanega kovanega denarja one vsote, ki so se nahajale v blagajnah banke (v milij. din.):

	srebro	nikel	skupno
1933	810.8	149.2	960.0
1934	843.0	150.8	993.8
1935	715.9	154.2	870.1
1936	705.2	159.4	864.6

Količina kovanega srebrnega denarja v obtoku se je lani znatno zmanjšala, dočim je nekoliko narasel obtok niklastega drobiža.

Sestava obtoka bankovcev

Poročilo navaja tudi sestavo obtoka bankovcev, iz katere je razvidna naslednja razdelitev:

	1935	1936
bankovci po 1000 din	3.097.8	3.508.7
bankovci po 100 din	1.633.4	1.884.5

Tretjo skupino pa tvorijo bankovci, katere polagoma banka poteguje iz prometa. To so bili leta 1935 še stalni dinarski bankovci po 1000 din iz leta 1920, dinarski bankovci po 10 din iz leta 1926 in 1929 ter stari dinarski bankovci po 100 dinarjev z leta 1905. Teh je bilo leta 1935 skupno v prometu za 158.8 milij. din. Na koncu leta 1936 je bilo v prometu le še za 15.3 milij. din starih bankovcev za 100 din.

Blagajniški zapiski.

Na koncu leta 1935 je bilo v obtoku blagajniških zapiskov Narodne banke še za 483.4 milij. dinarjev, v roku leta 1936 pa se je obtoč zmanjšal na 236.9 milij. din, ker je banka sklenila svoje zapiske prodajati le privilegiranim denarnim zavodom, drugače pa je imel trg na razpolago državne blagajniške zapiske.

Število uradništva Narodne banke se je lani povečalo od 735 na 781, od tega največ pri centrali v Belgradu od 352 na 385. V Ljubljani je 24 (24) uslužbenec, v Mariboru 10 (10). Upokojenec je bilo 74 (69).

Odkup lokalnih železnic

Kot smo že svoječasnno poročali, se je naša vlada pogodila z lastniki nekaterih lokalnih železnic za odkup njih prog v zapadnih krajih države. Lani je bilo urejeno to vprašanje za železnico Čakovce-Zagreb, nadalje pa v Sloveniji za proge Dolenjskih železnic, družbo Ljubljana-Vrhnika in Kranj-Trzin.

V letošnjem proračunskem predlogu so zopet nekatere važne proge, katere bo država odkupila, odn. se je že pogodila z njih lastnik. Tako je že v tretje vnesena v proračun postavka 1.317.957 Din za izplačilo družbi lokalnih železnic Velenje-Dragač. Nadalje je vnesena v proračun prva postavka za izplačilo Sindikatu lokalnih železnic, ki obsega kot znano Dolenjsko železnico, vrhnisko in trziško železnico. Ta postavka znaša 10.582.078 Din. Za železnico Zagreb-Čakovec je vnesenih 1.701.387 Din. Nadalje je vnesena nova postavka skupno 6.5 milij. dinarjev za izplačilo teh-le prog: zapadnokrajska vicinalna železnica, lokalne železnice Grobelno-Rogatec, Ljutomer-Radgona, Noskovec-Slatina-Našice in Varaždin-Golubovac.

S tem je napravljen nadaljni korak za ureditev važnega vprašanja lokalnih železnic, v katerih je investirano veliko delniškega kakor tudi obilicajskega kapitala. Že leta 1931 je prišlo do odkupa 1.427 km zasebnih železnic, ki so bile last madžarskih družb. Lani je, kot smo že omenili, prišlo do ureditve pri velikem delu železnic na slovenskem ozemlju. Sedaj pa se obeta tudi končna ureditev odkupa nadaljnjih železnic na Slovenskem. Zato navajamo o teh družbah nekaj podatkov:

Lokalna železnica Radgona-Ljutomer je bila ustanovljena leta 1892 ter ima glavnico 1.15 milij. kron, ki se razdeli na 1.375 prvenstvenih delnic (od teh je amortiziranih že skoro 400) po 200 goldinarjev ter 1.500 navadnih delnic zopet po 200 goldinarjev. Železniška proga je dolga 25.450 m, otvorenja je bila 16. oktobra 1890. Velik o delnic je imela nekdanja Južna železnica.

Rogaška lokalna železnica je bila ustanovljena 1903 ter je imela progo Grobelno-Rogatec 28.805 km, ki je bila odprta za promet 21. decembra 1903. Družba ima glavnice 935.000 Din, ki je razdeljena zopet med prvenstvene in navadne delnice.

Nadaljne železniške proge, o katerih govori

omenjena postavka v proračunskem predlogu za l. 1937-38 so naslednje:

Delniška družba prve jugozapadne krajske lokalne železnice, Zagreb, ustanovljena 1902, proge: Caprag-Karlovce 101.120 m.

Vicinalna železnica Noskovec-Slatina-Našice, ust. 1901 57.300 m.

Vicinalna železnica Varaždin-Golubovac, ustan. 1888, proge 36.474 m.

Drž. hip. banka 1936

Iz poročila Drž. hipotekarne banke za 1936 je razvidno, da je banka lani odobrila novih posojil 2.951 za 967.4 milij. din, dočim je bilo leta 1935 odobrenih 3.071 posojil za 997.35 milij. din. Iz tega se vidi, da je lani banka dajala predvsem večja posojila, bila so to zlasti komunalna posojila.

Banka je sodelovala tudi pri financiranju javnih del ter je prevzela skupno 5% srednjeročnih obligacij za 150 milij. din, od česar je že izplačala 90 milij. din.

Skupne hranilne vloge lani niso znatno narasle. Ostale so na višini leta 1935, povečanje pa je prišlo radi pripisa obresti.

Cisti dobiček banke se je povečal za 2.2 milij. din na 42.365.702 din.

★

Produkcija sladkorja pri nas. Dne 1. oktobra se je začela nova kampanja sladkornih tvornic pri nas, toda po znašale zaloge sladkorja pri tvornicah 3.062 vag. Produkcija 1936-37 je znašala 8.662.5 vag. Prodaja v letu 1935-36 je znašala 6.800 vag., tako da je računati, da bo do 1. oktobra 1937 ostalo 5-5500 vag. neprodanega sladkorja. Zato bodo tvornice porabile manj sladkorne pese kot v tekočem poslovnem letu in že sedaj opozarjajo kmete, naj zasadijo manj sladkorne pese kot letos.

Naša produkcija železa. Poročali smo že, da je lani znatno narasla naša produkcija surovega železa in sicer od 21.793 ton leta 1935 na 45.479 ton. Sedaj objavlja zagrebški »Morgenblatt« podatke o produkciji ostalega železa, katero ceni za leto 1936 na 120.000 ton, dočim znaša kapaciteta 150.000 ton. Nadalje ceni porabo valjanega železa v Jugoslaviji za 1937 na 50.000 ton, od česar bodo dobavile jugoslovanske železarne 40.000 ton, ostane pa bo uvožen iz inozemstva. Največja poraba valjanega železa je bila leta 1930, ko je dosegla 75.000 ton, od česar so dobavile jugoslovanske železarne 50.000 ton.

Sporazum z Holandijo. Iz Belgrada poročajo, da je gotov sporazum med našo državo in Holandijo glede nadaljnjega ureditve plačilnega prometa med obema državama. Sporazum je zgrajen na načelu ravnotežja trgovinske bilance.

Zivnostenska banka v Pragi izkazuje za 1936 povečanje čistega dobička od 16.11 na 18.71 milij. Kč ter bo povišala dividendo od 6 na 7%. Bilančna vsota banke prekaša 5.250 milij. kron, glavnice je 240, rezerv pa je 350 milij. kron.

Borza

Dne 4. marca 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen ter je beležil v Ljubljani 238 denar, v Zagrebu in Belgradu 237.20 do 238.80.

Avstrijski šilling je v Ljubljani neznatno popustil na 7.88-7.93, v Zagrebu je ostal neizpremenjen na 7.80-7.90, v Belgradu pa je popustil na 7.78-7.88.

Grški boni so beležili v Zagrebu 30.65-31.35, v Belgradu 31.25 blago.

Italijanske lire so nudili v zasebnem kliringu v Belgradu po 2.35.

Nemški čeki so se v Ljubljani neznatno okrepili na 11.99-12.19, v Zagrebu pa so narasli na 11.90-12.10, nadalje so beležili v Zagrebu za sredo marca in aprila 11.90-12.10, za konec aprila 11.9150-12.1150, za konec maja pa 11.9350-12.1350, v Belgradu so beležili 11.8710-12.0710.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 3.865.118 din, v Belgradu 2.206.000 din. Efektivni promet je bil v Zagrebu slab pri čvrsti tendenci, Belgradu je znašal 1.803.000 din.

Ljubljana, tečaji s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2392.16-2406.76
Berlin 100 mark	1756.02-1769.90
Bruselj 100 belg	735.85-740.91
Curib 100 frankov	996.45-1003.52
London 1 funt	213.20-215.26
Newyork 100 dolarjev	4336.01-4372.32
Pariz 100 frankov	203.00-204.53
Praga 100 kron	152.33-153.44
Trst 100 lir	229.19-232.27

Curib: Belgrad 10, Pariz 20.3675, London 21.4175, Newyork 238.125, Bruselj 73.83, Milan 23.075, Amsterdam 239.90, Berlin 176.30, Dunaj 79 (81.80), Stockholm 110.425, Oslo 107.025, Kopenhagen 95.625, Praga 15.29, Varšava 82.95, Budimpešta 86, Atene 3.00, Carigrad 3.45, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.455, Buenos-Aires 131.875.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 88-89, agrarji 52-53, vojna škoda promptna 402-403, Begluške obveznice 74-75, 8% Blerovo posojilo 91-93, 7% Blerovo posojilo 82-83, 7% posojilo DHB 97.50-98.50, Trboveljska 265-285.

Zagreb: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 87 den., agrarji 52.25-52.75, vojna škoda promptna 404-407 (405), begluške obveznice 73 den., 4% sev. agrarji 51-52 (50.75, 51.50), 8% Blerovo posojilo 91.75 den., 7% Blerovo posojilo 82.25-83 (82). Delnice: Trboveljska 250 den., Nar. šum. 10 bl., Gutmann 40-50, Isis 16 den., Danica 40 den., Osj. liv. 175-185, Osj. sladk. lov. 175 den., Dubrovačka 320 den., Jad. plov. 400-455, Oceania 250 den.

Belgrad: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 88-88.50, agrarji 52.75 bl., vojna škoda promptna 407-408 (407, 405.50), 3. 4. (406), 5. (406, 406.50), begluške obveznice 74.75, dalm. agrarji 72.50-73 (72.50), 4% sev. agr. (51.50), 7% Blerovo posojilo 82.50-83.50, 7% posojilo DHB 95.50-98. Delnice: Narodna banka 7.450 den., Priv. agrarna banka 209.50-211 (211, 200).

Žitni trg

Novi Sad: Vse neizpremenjeno. — Tendence neizpremenjena. — Promet srednji.

Sejmska poročila

Sejem v Kranju 1. marca.

Cene živine so bile sledeče: voli I. vrste 5.50 din, II. vrste 5 din, III. vrste 4.50 din za 1 kg žive teže; telice I. vrste 5.50 din, II. vrste 5 din, III. vrste 4.50 din za 1 kg žive teže; krave I. vrste 5 din, II. vrste 4.50 din, III. vrste 3.75 din za 1 kg žive teže; teleta I. vrste 7.50 din, II. vrste 6.50 din za 1 kg žive teže; prešiči špcharji 8 din, prešiči prhutari 7.50 din za 1 kg žive teže.

Cene goveje živine in prešičev so ostale od zadnjega sejma neizpremenjene. Goveje meso I. vrste 10-12 din, II. vrste 9 do 11 din, III. vrste 7-9 din za 1 kg. Svinjina 16 din, svinjska mast 19 din, slanina 18 din, čisti med 24 din, neprana volna 24 din, oprana volna 32 din za 1 kg.

Kmetijski pridelki: pšenica 200 din, ječmen 170 din, rž 180, oves 160 din, koruza 125 din, fižol 250 din, krompir 75 din, lucerna 2000 din, seno 75 din, slama 50 din, jabolka I. vrste 800 din, II. vrste 700 din, III. vrste 600 din, suhe češnje I. vrste 1000 din, II. vrste 900 din, III. vrste 800 din, pšenična moka 320 din, koruzna moka 150 din za 1 q.

Sport

(Glej poročila na 7. strani!)

Razpis

za cross-country prvenstvo Zveze slovenskih lahkoatletskih klubov za Dravsko banovino moštva in poedince, juniorje in seniorje.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov za Dravsko banovino priredi v nedeljo, dne 14. marca 1937, v izvedbi SK Železnica v Mariboru ob 16 dopoldne cross-country prvenstvo Zveze (Dravske banovine) za moštva in poedince, juniorje in seniorje.

Pravico nastopa imajo moštva z najmanj 8 tekači, od katerih 6 najboljših odločuje za plasman moštva, in poedinci in sicer največ 8 od poedincev kluba. Tekmovalci morajo biti verifikirani pri JLAZ-u.

Tekmovanje se vrši na igrišču SK Železnica v Mariboru ob Tržaški cesti in sicer na odprtem terenu. Start in cilj istočasno. Krog znaša okoli 536 m.

Dolžina proge znaša 5 km za seniorje, za juniorje C 2.5 km.

Klasifikacija moštva se določi tako, da dobi prvi na eliji 1 točko, drugi 2 itd., moštvo, ki je dobilo najmanjšo število točk, postane zmagovalce in dobi naslov prvaka Zveze (Dravske banovine) v cross-country moštva za leto 1937. Enak naslov prvaka Zveze (Dravske banovine) v cross-country poedincev za leto 1937, dobi najboljši poedinec. Posebno za juniorje in za seniorje.

Nagrade: diplome dobijo tri najboljša moštva, šest najboljših članov prvih treh moštva in trije najboljši poedinci. Posebno za juniorje in seniorje.

Prijave: original s priloženo prijavnico Din 10 za moštvo in Din 5 za poedince ki ni član moštva, je poslati najpozneje do 7. marca ob 12 na naslov: Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov, Ljubljana. Tajnik: Savo Sanež. Tavečarjeva ulica 1/III, koproj prijav na v istem roku na naslov: SK Železnica, Maribor. Delavnica drž. železnice. Prijavnico plačajo sama mariborski klubi, medtem ko so ostali klubi prijavnico oproščeni v smislu zaključka občnega zbora Zveze (razpis enak razpisn dr. prvenstva). Uvaževale se bodo samo pisemne prijave, ki pridejo pravočasno. Brzotvorne ali naknadne prijave ne bodo veljavne.

Tekmovanje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAZ-a

Občni zbor SK Amaterja-Trbovlje

V nedeljo 21. t. m. je odbor SK Amaterja poлагal svoj letni obračun. Mesto zadržanega predsednika g. Ribezla je občni zbor vodil g. Arnssek Zvonko. Takoj po pozdravu je podal besedo tajniku g. Bostiču, kateri je obširno referiral o delu športa v Trbovli. Velika pažnja, katero je klub posvečal lahki atletiki, se bo v novem letu morala podvojiti. Uspehi nogometne sekcije, katere je bila zelo aktivna, je klubu priborila v jesenski sezoni prvenstvo I. razreda Ljb. skupine. Klub je odigral več kot 100 tekem skupaj z rezervnimi moštvi in juniorji.

Rezultat golov je 86:19. V lanskem letu je klub obhajal svojo 10 letnico obstoja pod pokroviteljstvom bana dravske banovine g. dr. Marka Natlačena. Velika proslava, katere je imela le svoj propagandni namen, je v moralnem oziru izpadla zelo poveljno, v finančnih ozirih pa slabo.

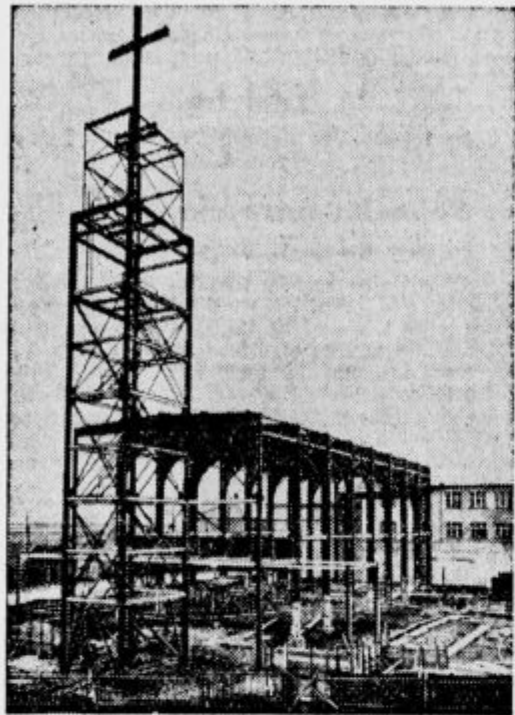
Moštvo kluba je gostovalo skoraj v vseh krajih dravske banovine in tudi v Zagrebu. Lahkoatletska sekcija se je udeleževala, ali uspehov kot prva panoga najlepšega športa ni našla mnogo razumevanja med mladino, toda s trdnim in smotrenim delom smo led prebili in upamo, da bodo v letošnjem letu večji uspehi.

Velike težkoče ima klub z igriščem, oziroma njega popravilom. Veliki davki in takse, poleg tega pa še brezposelnost med aktivnimi športniki, ovirajo klubovo napredovanje. Klub je bil z

Kraljica gobavcev

Iz gobavske kolonije na otoku Makogaj

Sredi Tihega oceana leži majhen otok Makogaj, ki spada k otočju Fidži. Kdor ga od daleč gleda, kako se sredi morja pod tropičnim soncem blišči in kako se okoli njega svetijo koralne pečine, okoli katerih buči silno morje ali pa se beli pesek na progu, kdor bi občudoval njegove džungle, orjaške orhideje in pravilno lepo cvetje, bi mislil, da je kje na kakem rajskem otoku. In vendar je ta prekrasni otok poln strahotne skrivnosti. Na njem domuje namreč postajališče za gobave bolnike. Več kakor 600 gobavcev živi tukaj, moških in ženskih in otrok, kateri pripadajo 14 narodom. Na otoku sta dve bolnišnici, kamor pošiljajo najbolj bolne bolnike. Vsi drugi bolniki pa prebivajo v malih hišicah, po 5 ali 6 skupaj.

Prvo jekleno cerkev grade v Moravski Ostravi na Češkoslovaškem. Za železno konstrukcijo bo treba 100.000 kilogramov jekla. Cerkev bo 37 m dolga, 12 m široka, srednja ladja 13 m, zvonik pa bo visok 28 m. Na vrhu zvonika bo 6 m visok križ, ki bo ponoči razsvetljen.

Otroke ropajo v Argentini

Policija iz Buenos Airesa je sporočila javnosti, da je bil otrok družine Iraola pred nekaj dnevi ugrabljen. Ko so otroka iskali, so ga čez nekaj dni našli mrtvega v svinjskem hlevu blizu Lasopresa. Zaradi tega zločina se je prebivalstva polastilo veliko razburjenje, ker je ta rop zelo podoben slučaju, ki se je zgodil Lindberghovemu otroku v Severni Ameriki. Po pašnikih jezdarijo od temena do peta oboroženi pastirji, ki iščejo sledove za roparjem. Policija je na široko vrgla mreže, da bi se vanje vjel zločinec. Na vseh cestah, ki vodijo k estanci rodovine Iraola, so zastavljene močne straže. Javno mnenje sedaj zahteva, naj se takoj sklene postava, s katero se uvaja smrtna kazen za roparje otrok.

Med tem je policija pozaprila vse uslužbence rodovine Iraola, zlasti pa vse, ki delajo tam na posestvu, med njimi nekdanjega predelavca Joseja Canedo, ki je malo poprej odpovedal službo, preden je izginil otrok. Policija pa išče še nekega Capriolija, ki je naslednik glasovitega Gordilla, ki je bil v začetku februarja ustreljen v boju s policijo. Znano je namreč, da je Gordillova tolpa odvedla več otrok.

»Strašno je to vreme! Pa nam je še včeraj radio napovedoval lepo solnčno vreme!«
»No, vidiš! Ali ti nisem pravila, da moramo imeti nov radio-aparat!«

Na Angleškem so pretekli dni doživeli silovite snežne zamele, kakršnih najstarejši ljudje ne poznajo.

ter so združeni po plemenih in narodnosti v cele vasi, katerim načeljujejo izvoljeni župani.

Kakor vse otočje Fidži, tudi otok Makogaj spada pod vrhovno oblast Anglije, ker je angleška kronska kolonija. V resnici pa vladajo na tem otoku francoski misijonarji, ki skrbijo za tukajšnje gobavce, prav za prav vladajo tukaj francoske misijonske sestre.

Bilo je pred 25 leti ko se je v spremstvu dveh sester tukaj izkrcala francoska redovnica, mati Marija Suzana, katera je tukaj ustanovila postajo za gobavce. Takrat tukaj še ni bilo nobene organizacije za gobavce. Vse je bilo treba šele narediti. In sedaj je mati Marija Suzana kraljica tega žalostnega malega kraljestva, ki stoji v znamenju krščanskega usmiljenja. Skozi vseh 24 let je ta sestra temu svojemu delu žrtvovala vse svoje moči noč in dan. Sedaj je prišla na kratek obisk svoje francoske domovine.

V Parizu jo je obiskal poročevalec pariškega lista »Pais-Soir«, proseč jo, da bi mu povedala kaj o svojem delovanju med gobavci. Naj govori sama:

»Vsako jutro si dasta dve sestri osedlati konjiča, ker imamo tam hleve in hlapce. Vsaka izmed dveh odjezdi v drugo smer na ogled po otoku. Tukaj je treba potem poslušati pritožbe vaškega župana, ki se pritožuje, da mu občani nagajajo, tam zopet je treba vse ukreniti, da se takoj popravi poškodovana cev vodovoda... Včasih mora pa katera izmed sester peš nazaj na postajo, ker je morala svojega konjiča prepustiti kakemu hudobnemu, čigar stanje se je nenadno močno poslabšalo, da more v bolnišnico... Imamo svoje sodišče, svoj zakonik. In smehljaje se pristavlja sestra: »Vrhu vsega drugega sem tudi bankirka... Gobavci na primer zaslužijo denar za svoje poljedelsko delo. Uprava mu odkupi njegovo letino. Pride in nam zaupa svoj denar: en šiling, včasih dva ali celo tri... Ženske pero perilo, druge šivajo. Vse zaslužijo. Ves ta denar pa mora v posebnem kotlu biti prekuhan, preden ga moremo dati zopet v promet... Imamo tudi svoje šole ter učimo svoje bolnike brati, pisati in računati.«

»Zakaj pa ste sedaj prišli zopet v Pariz?«
vpraša poročevalec sestro. Ta pa mirno odvrne, kakor bi bila to najbolj naravna stvar na svetu: »Prišla sem po naraščaj, ki ga vzamem seboj.«

Pariški prodajalci časopisov ali kolporterji, ki pa so drugačni tiči kakor ljubljanski, so na kolesih po pariških ulicah napravili tekmo, kdo bo hitreje raznesel svoje časopise.

Češka baterija na Španskem

Glasilo češkoslovaških komunistov v Pragi »Rdeči Prapor« je poslal na Španijo svojega posebnega poročevalca, ki sedaj iz Valencije natančno poroča o razmerah v tako zvani mednarodni brigadi, o njenem sestavu ter njenem bistvu. Ta mednarodna brigada je jedro rdečih čet na Španskem. Poročevalec seveda poroča o velikih junaštvih vojakov te rdeče brigade, o njenih zmagah, kar je deloma gotovo tudi res, ker brez junaštva take čete niso. To mora priznati vsakdo. Da pa je njegovo poročilo propagandno pretirano, je tudi res, ker tudi brez napak in neuspehov ne more biti v nobeni vojni enoti, samo da rdeči poročevalec vsega tega ne poroča ali pa ne vidi.

Vendar nas vse to ne zanima toliko, kolikor nas zanimajo druge reči, ki jih je poročevalec v svojem poročilu navedel. Češkoslovaški komunistični prostovoljci so razdeljeni na vse dele front, so pri tako zvanem Thälmannovem bataljonu, pri poljskem bataljonu Dobrowskega, pri bataljonu Dimitrova, pri Liebknechtovi bateriji in pri Gottwaldovi bateriji. Gottwald je namreč vodja čeških komunistov.

Častna straža generala Franca maršira po ulicah Salamance, kjer je glavni stan generalov.

Izdajalski radio

Konec rasa Desta

Po smrti zadnjega abesinskega vojskovodje rasa Desta se je zvedelo, kako je bilo mogoče, da so Italijani njegovo vojsko tako docela mogli potolči in na vse zadnje tudi njega ujeti ter ustreliti. Rasa Desta je bil negušev zet in italijanski poveljnik Graziani je tako rekoč s pomočjo svoje špijonaže mogel od besede do besede poslušati, kaj sta se rasa Desta in neguš brezlično menila in ukrepala. Italijanski tisk »Corriere della Sera« namreč poroča, da je italijanska špijonaža že leta 1935 v jeseni izvedela, kje ima rasa Desta svojo brezlično postajo in kako so njeni brezlični skrivni

znaki. Ti skrivni znaki pa so bili tako preprosti, da so jih Italijani prav lahko razvozljali ter potem zvedeli, kaj se rasa Desta in neguš med seboj menita. To skrivnost je razvozljali italijanski major Mazzi. Ta mož je imel velikansko veselje in užitek, da je vsak dan že na vse zgodaj Grazianiju z zahtevkom vred položil na mizo vse, kar sta se ponoči menila neguš in njegov zadnji vojskovodja.

O vsem tem pa rasa Desta seveda ni prav nič slutil ter siromak ni vedel, da sovražnik njegove načrte tako rekoč istočasno izve, kakor njegov cesarski gospod. Tako so Italijani tudi zvedeli, da rasa Desta s 35.000 možmi maršira iz Irgalena v Dolo ter da namerava Italijane dne 7. decembra napasti. Graziani se je opravičeno nasmehnil, ko je to zvedel, ker je imel še ves mesec časa za protikupe. Takrat je abesinski neguš bil še v Adis Abebi.

Iz Adis Abebe je neguš takrat svetoval svojem vojskovodji, naj tako previdno prodira, da bodo njegovi vojaki prikriti očem letalcev. Brezlično je nato rasa Desta odgovoril negušu: »Za naše prodiranje sem ukazal marširati vsak dan samo od treh popoldne do devetih zvečer. Ravna pa se po nasvetu Vašega Veličanstva, sem sedaj ukazal marširati samo od petih popoldne do desetih zvečer.«

Toda neguš v Adis Abebi ni prav zaupal, da bi to bilo dovolj, zato je 14. novembra 1935 brezlično brzjavil rasu Desta: »Cete naj napredujejo v strelskih črtah. Tudi taborišča morajo biti majhna ter razdeljena na velike ploskovine. Šotore in obleko pobarvajte rdeče in rumeno, da bodo od zgoraj manj vidni.«

Graziani je vse to natančno poslušal ter potem svojim letalcem dal natančna navodila. Italijanski letalci so oddivljali na sovražnika ter ga znali najti, najsi je bil še tako skrit. Zato je konec decembra 1935 Graziani že lahko poslušal poročila rasa Desta negušu, da so Abesinci zaradi zračnih napadov in drugih nesreč izgubili že 17.000 mož. Dne 6. januarja 1936 je rasa Desta sporočil svojemu cesarju, da ne more več izvesti ofenzive ter se mora zaradi tega umakniti. Dne 10. januarja 1936 ga je neguš še tolažil z besedami: »Če svojih dosedanjih postojank ne moreš več uspešno braniti, umakni se nazaj v druge, ki jih boš lažje branil. Sporoči mi, koliko mož še imaš.«

Iz vsega tega je jasno, kako malo je vredna brezlična iznajdba, če sovražnik obenem s teboj izve vse, kaj moraš v svojo obrambo ukreniti.

Takrat je general Graziani prvič občeval z rasom Desta ter ga je tedaj začel tudi podcenjevati, pa najbrž po krivici, ker je bil rasa Desta odločen mož, ki je vtrajal do zadnjega. Mož pa, ki je na Grazianijevo povelje izvršil smrtno obsodbo nad tem abesinskim domom, je 39 let stari stotnik Tucci, poveljnik lahke domačinske kolone, ki že od leta 1920 služi v kolonialni vojski. Zaradi tega, ker se je v tej službi izučil, kako je treba krotiti domačine, je bil bolj kakor marsikdo drugi sposoben izvršiti obsodbo nad rasom Desta, katerega Italijani imenujejo poveljnika upornikov, kar pa ni bil, marveč je bil poveljnik cesarskih abesinskih čet do zadnjega. Zaradi tega tudi nihče ni pričakoval, da ga bodo obsodili na smrt, saj Italijani tistih krajev dotlej niti zasedli še niso. Toda vojno pravo je pravo močnejšega.

Zakaj neki ima Puškin spomenik?

Ob Puškinovi stoletnici je bilo rusko sovjetsko časopisje v Rusiji tako polno člankov o Puškinu, da je nazadnje menda že vsak pastirček lahko vedel, kako se je Puškim dvobojeval s Francozom D'Anthesom, kateri ga je v dvoboju smrtno ranil. Ob dneih Puškinovih slavnosti je po Moskvi korakal vojak sibirskega strelskega polka ter si je začudeno ogledoval Puškinov spomenik. Nazadnje pa je zmajal z glavo ter dejal: »Zakaj neki je tale tukaj dobil tak spomenik? Zakaj niso dali spomenika raje onemu drugemu, ki je mnogo bolje streljal kakor ta?«

Za slab in bolan želedec (za 2-4 osebe).

Zdrobov puding.

Daj v kozico pol litra mleka, pol stebra vanilije, 100 gramov presnega masla. Ko mleko zavre, stresaj 120 gramov pšenicega zdroba v vrelo mleko in ves čas mešaj. Nato naj se še 15 minut polagoma kuha. — Medtem daš v porcelanasto skledo 80 do 100 gramov presejanega sladkorja, 5 do 6 rumenjakov in to mešaj, da se péni. Potem streše goriko goščo v to mešanico in vse skupaj dobro premešaj. Ko se ohladi, primešaj sneg 5 do 6 beljakov, napolniš z vsem posodo za pudinge in kuhaš 50 minut počasi v peči.

Omléta iz zelišč.

Prigriše kislice, peteršilja očistiš in sesekljaš. V poncvi razpustiš malo presnega masla in dušiš zelišča 2 minuti, potem dodaš 3 razžurkljana jajca in izoblikuješ v omléta.

V boj za naše časopise!

Sport

Nedelja v Planici

Minister prosvete — pokrovitelj mladih smučarjev-skakačev.

Minister prosvete gosp. Stošovič je prevzel pokroviteljstvo prve skakalne tekme mladine osnovnih šol, ki bo to nedeljo 7. marca 1937 v Planici. Učenci šol Dvije-Mojstrana, Kranjska gora, Planica bodo pokazali, kaj so pridobili v pretekli sezoni v šoli za skakanje in koliko je upravičena nada, ki je stavljena na nje, kot bodoče naše kandidate za prve v skokih in poletih. Učenci prispejo z vlakom ob 8 v Planico, imajo ob 8.30 skupno mašo v Ratečah, nato skupni zajtrk v restavraciji Jalovec, ob 10 pa bo štart z male skakalnice in s tem otvoritev letošnjih smuškijh tekmovanj v Planici.

Zlet osnovnošolske mladine.

G. sreški šolski nadzornik v Radovljici je priporočil bližnjim osnovnim šolam, da prirede zlet osnovnošolske mladine v Planico ta dan in prisostvujejo nastopu svojih mladih tovarišev. Mladina ima dostop k vsem prireditvam 7. marca.

Mednarodna skakalna tekma.

Na 65 m skakalnici prične mednarodna skakalna tekma ob 11.30. Poleg domačih smučarjev, ki jim poteče rok prijave v petek zvečer glasom razpisa, ki je bil objavljen v listih, nastopijo tudi inozemski tekmovalci. Prispejo so že Švicarji, in sicer Christian Kaufmann iz Grindelvalda, Friz Maurer iz Davosa in Jean Lasseur iz St. Croix. Jutri prispejo še Čehi in ostali tekmovalci. Avstrijski pridejo: Krallinger, Klingler, Martisch, Laggler in Pfundner. Tekma na 65 m skakalnici je popolnoma samostojna in ni nikake obveze, da bi morali tekmovalci ostati v tečaju, ali pa, da v tečaju ne bi mogli oni, ki niso nastopili na 65 m skakalnici. Obe prireditvi se mora smatrati kot samostojni.

Državno akademsko prvenstvo na Rožci

Prihodnji teden, v četrtek in petek 11. in 12. marca, se bodo vršile na Rožci nad Jesenicami tekme za prvenstvo jugoslovanskih univerz, združene z mednarodnimi akademskimi tekmami. Brez dvoma bodo te tekme poleg planiških poletov največja in najzanimivejša smučarska prireditve letošnje sezone. Za naslov državnega akademskega prvaka v alpski kombinaciji se bodo borili tako poedinci kakor tudi moštva univerz in akademskih klubov iz Ljubljane, Zagreba in Beograda. Da bodo tekme še zanimivejše, bodo pa poskrbeli avstrijski akademiki, ki so prijavi dvojice moštvev: reprezentanco graške univerze in leobenske tehnične visoke šole. Organizatorji akademskega prvenstva pričakujejo tudi udeležbo češkoslovaške akademike reprezentance. V podrobnosti bomo objavili prijave prihodnje dni. Danes naj navedemo le nekatera imena. Nastopili bodo državna reprezentanta Heim in Novak (oba JASO, univerza Ljubljana), prvak LZSP Šmitek (ASK, univ. Ljubljana), nadalje odlični tekmovalci Mušič (Akademski zbor HASK-a, univ. Zagreb), Voller, Skoberne (JASO, univ. Ljubljana), Šorli, Dolenc (ASK, univerza Ljubljana), Priveršek, Tiljak, Joris (ASO, univerza Zagreb) in Zvan II. (univerza Beograd). Od Avstrijcev omenjamo Gradčana Harrerja in Rösnerja. Kot krmariji bodo na tekmah vozili naša odlična olimpijca Praček in Žnidar, nadalje Zvan I., Volčini in še drugi. Ta imena dovolj jasno povedo, na kaki višini bodo te tekme.

Organizacija je v rokah Akademikega športnega kluba ljubljanske univerze (ASK). Pokroviteljstvo tekem pa so prevzeli dr. Josip Rogič, minister za telesno vzgojo, dr. Maks Samec, rektor univerze v Ljubljani, dr. Dragomir Jovanović, rektor univerze v Beogradu, dr. Stanko Hondl, rektor univerze v Zagrebu.

Opozarjamo vse udeležence akademskih tekem, da je ministrstvo prometa odobrilo aktivnim udeležencem (tekmovalcem in funkcionarjem) 75 odst. popusta, vsem drugim pa 50 odst. popusta na jugoslovanskih železnica. Tekmovalci bodo dobili podrobna navodila o popustu na železnica pri svojih klubih, ostali udeleženci pa si kupijo pri železniški blagajni legitimacijo (obrazec K 13) in celo vozovnico do Jesenic. Na Rožci bodo dobili na legitimacijo potrdilo o udeležbi. S potrdilom in vozovnico bodo imeli pravico do brezplačnega povratka. Ugodnost na železnica velja od 7. do 16. marca.

Mariborski šport v nedeljo

V nedeljo, dne 7. marca se nadaljuje nogometno prvenstvo: v Mariboru se na igrišču SK Rapida srečata stara dva rivala: ISSK Maribor in SK Rapid ob 15, predtekma rezerv, v Celju igrajo Željeznica in Atletiki, dočim potuje SK Celje na vroča tla v Čakovec kjer nastopi proti domačemu športnemu klubu.

Prvenstvo drugega razreda

V nedeljo 7. t. m. prične naši drugorazredni klubi svoj prvenstveni ples. Najzanimivejši program bo brez dvoma na igrišču Mladike na Kodeljevem, kjer se udarita dva para, ki predstavljata najboljša, kar sodeluje v drugem razredu: Ob 9 igra Korotan z Jadranom, ob 10.30 pa Mladika z Grafiko. Poudarek prireditve je na drugi tekmi, iz katere želi izbiti Mladika čim več, saj ima po temeljitim treningu preko zime precej šans, da se prebije na vrhunec. Pa tudi Korotan je preživel krizo in bo nudil Jadranu dovolj odpora, saj želi popraviti neuspehe iz jesenske sezone.

Nedeljski spored na Reki

To nedeljo se nadaljuje skoro že na vsej črti tekmovalni spored v naši nogometni podzvezi. V Ljubljanski skupini prvega razreda sta preostala samo še dva termina, zaradi ugodnega jesenskega vremena je ta skupina še jeseni odigrala dobro polovico spomladanskega dela tekmovanja. Reka igra na svojem igrišču s Slovanom. Bržčas je to njena poslednja šansa, kajti z osmimi točkami sredi tablice se nahaja v neposredni nevarnosti, da izpade. Seveda je Slovan z enim mestom za Reko še nekoliko na slabšem, pa bosta imeli obe moštvi dovolj vzroka, da se na travniku pošteno potrudita. Iz dosedanjih srečanj obeh moštvev je videti, da je Reka na svojem igrišču še vedno zmaga. To seveda ni nobeno zagotovilo, da bo tudi v nedeljo tako, vendar imajo Vičani v tem dejstvu nekoliko prednosti. Proti Kranju so preteklo nedeljo dobro zaigrali, verjetno je torej, da bodo v resnih prilikah ostali v resnem stilu. Sodil bo tekmo po sporazumu g. Kušar.

Popusti na železnici.

Od 4. do 17. marca velja 50% popust za vse vlake z vseh postaj do Planice. Kupi se cel vozni listek, ki ga potnik porabi za povratek. Z voznim listkom mora kupiti izkaznico K 13, ki jo v Planici potrdi v šoli za smuške skoke in polete.

Posebni vlak za nedeljo.

V nedeljo organizira Putnik naročni vlak, ki vozi ob 6 iz Ljubljane, in pride ob 8.30 v Planico. Vozna cena za eno z vstopnico je Din 35. Vozne listke izdaja Putnik in ne veljajo za ta vlak železniški vozni listki!

Prvi trening v Planici.

Danes se je vršil prvi oficijelni trening mladine na 25 m skakalnici. Skakalo je 62 učencev osnovnih šol. Isto tako je bil prvi skupni trening na 65 m skakalnici in so skočili Švicarji: Maurer 50 in 51, Kaufmann 48 in 52 m, Lasseur 49 in 53 m, Novšak 52 m in izrednem stilu, Franc Petrin 45 m. Petrin je član Društva planinarov v Skopju in trenira tamkaj svojo smuško sekcijo. Pokazal se je izredno talentiranega skakača ter je prijavljen tudi v tečaj v smuškijh poletih.

Snežne razmere.

Obe skakalnici 25 in 65 m sta v odličnem stanju. V Planici po malem ves dan sneži, toda to ne moti treninga. Smuška letalnica se preureja, premenila se je konstrukcija odskočnega mostu in deloma doskokišča ter se vozi hanjo sneg. Ako ne nastopijo nepredvidene zapreke, bo za tečaj pravčasno pripravljena.

Za tekme v Planici so prijavi Čehi Budjareka, Chluma, Lukeža, Steinmüllera. Vsi ti bodo jutri zvečer prispeji v Planico.

Razpis

Sportni klub Celje razpisuje za dne 14. marca 1937. prvi moški koš medklubsko tekmo v stalom za zvezanje in juniorje. Tekmuje se po pravilih JZSZ in imajo pravico starta vsi JZSZ certificirani člani. Start ob 10.30. Proga je dolga 500 metrov z višinsko razliko 150 metrov in se presmuka dvakrat. Prijave s prilagajno Din 10 (za juniorje Din 3) je poslali do 12. t. m. na naslov: SK Celje, Preletršek Feri, Katastrska uprava, Celje. Naknadne prijave se bodo sprejemale na Mozirski koči. Nagrade: Zmagovalec prejme častno darilo in diplomu, drugo in tretje plasirani, diplomu. — Prvi trije v juniorski skupini prejmejo diplome. — Prvo plasirani član SK Celja prejme plaketo in diplomu, drugi in tretji diplomu. V slučaju neugodnih snežnih razmer bodo tekme preložene, kar bo pravčasno objavljeno v dnevnih časopisih.

Prvenstvo ljubljanske zimskošportne podzveze v klasični kombinaciji, ki bi se moralo vršiti v soboto in nedeljo, je radi skrajno neugodnih vremenskih prilik odpovedano.

Zveza slovenskih lankouletskih klubov. Seja tehničnega odbora se bo vršila danes v petek ob 38. v klubski sobi Unije vzhod iz Frančiškanske ulice. Seja upravnega odbora istotom ob 19. — Tajnik II.

JASO. — Danes ob 12 odhod tekmovalcev na trening in tekme na Rožci. Sigurno naj pridejo, poleg drugih Pernuš, Voller, Kranjc. — Odhod.

Stalom klub 14. Tekmovalci naj potujejo k nedeljskim tekmam na Gorjuškah po možnosti z vlakom jutri popoldne, sicer pa z večernim. Tem potom obvažamo tudi vse one tekmovalce, ki se zadnjeje sestanke niso udeležili, da se tekme vrše neprekinjeno v nedeljo.

SK Slovan. Članski sestanek se vrši danes ob 8 pri Kršiču. Udeležba strogo obvezna za vse igralce, radi nedeljskih tekem.

Mariborsko gledališče

Petek, 5. marca: Zaprtlo.
Sobota, 6. marca ob 20: *Čevljar Anton Hit* Red A.
Nedelja, 7. marca ob 15: *Visokost pleče*. Globoko znižane cene. — Ob 20: *DR*.

Rešitev nagrajne križanice z dne 28. februarja

Vodoravno: 1. korak, 6. ujeta, 11. bazar, 16. Abuden, 17. Eda, 18. tabela, 19. Laze, 20. zelenec, 21. elan, 22. Udine, 23. Cenek, 24. Ilona, 25. padalo, 29. Niš, 31. zlatar, 34. utor, 36. odevalo, 40. toga, 43. dedek, 44. elita, 45. Tičar, 46. ananas, 47. Aca, 48. tokava, 49. lesa, 51. katalog, 55. ahat, 58. omelo, 61. pasiv, 64. omela, 67. petica, 68. pav, 69. Asirec, 70. Ares, 71. erinija, 72. note, 73. ravan, 74. arija, 75. rajon.

Navpično: 1. kalup, 2. obad, 3. razid, 4. Aden, 5. kozel, 6. Unec, 7. jelen, 8. Eden, 9. Daneš, 10. atek, 11. bacil, 12. Abel, 13. zelot, 14. Alan, 15. ranar, 26. Atene, 27. arena, 28. Odesa, 30. Ivica, 31. zlato, 32. Atika, 33. agava, 34. Uda, 35. oda, 36. Oka, 37. Ela, 38. ata, 39. Oto, 41. oča, 42. ara, 49. lopar, 50. setev, 51. Kocen, 52. papir, 53. Livij, 54. Gosar, 56. heroj, 57. Tacen, 59. mera, 60. list, 61. para, 62. sani, 63. vaja, 65. Mina, 66. leto. Izmed onih, ki so križanico pravilno rešili, so bili izžrebani v četrtek, dne 4. marca ob 3 popoldne:

1. Grobovšek Franc, železničar na postaji Otoče p. Podnart, 2. Pevec Rado, dijak, Ljubljana, Zaloška c. 13, 3. Andrejek Aladar, Evang. dijaški dom, Murska Sobota 4. Prosvetno društvo, Žužemberk, 5. Drašček Stojan, Zalog, p. Dev. Mar. v Polju, 6. Žitnik Marijeta, Zalna 43, 7. Gajst Valentin, Maribor, Frančiškanska ul. 2, 8. Zabkar Alojzij, posestnik, Mikote 3, p. Raka pri Krškem, 9. Hauptmann Adolfina, Ljubljana, Sv. Petra cesta 39, 10. Scholz Leopold, dijak, Škofja Loka.

Za prihodnjo pravilno rešitev križanice je zopet razpisanih 10 nagrad v obliki enomesečnega brezplačnega pošiljanja »Slovenca«.

Rešitev številnice.

Krompir, svečnica, uložba, vložišče. — Če v svečanu mačka na soncu leži, v sušu spet rada na peč pribeži.

Rešitev zlogovnice.

Ropotarnica, osvoboditev, karikatura, absolutizem, Radohova vas, ondulacija, kombinacija, ortografija, ustoličenje, monoteizem, individuum, violončelo, avemarija. — Roka roko umiva.

Poizvedovanje

Očala so se izgubila med čevljarškim in šentjakobskim mostom na levem bregu Ljubljane. Pošten najditelj se prosi, da jih odda proti nagradi g. F. Streklju, Gosposvetska 1.

Vaši lasje umirajo zaradi izčrpanosti kože glave!

Za izpadanje las ni izgovora!

Kaj niste že videli podobno sliko, ko Vam je brivec pokazal v zrcalu, kako Vas je od zadaj ostrigel? Morda je bila ta slika manj zastrašujoča — morda...! In kaj ste takrat sklenili? Toda: ste ta sklep tudi izvršili? V Londonu, Parizu, Berlinu, Bruxellesu, Zürichu, Amsterdamu itd., sploh v vseh evropskih državah bi Vam brivec v takem slučaju rekel:

„Vaša koža glave začne biti sterilna, začneja irteti. Vašim lasnim koreninam je potreben Silvikrin, on gotovo pomaga!“

Ta čudoviti preparat je posebno uspešen, če izpadanje las prihaja — kakor je največkrat slučaj — od slabosti in nezadostne hrane tkiva za proizvodnjo las ali pa če ima vzrok v prhljaju in izčrpanosti lasnih korenin.

Če organizem tkivo za proizvodnjo las in lasnim koreninam ne dovaja več dovolj hranljivih tvarin, potrebnih za rast las, morate Vi sami nadomestiti to primanjkuječo hrano za lase. Z vsakim lasom, ki ga izgubite, izgledate starejši. Vaši prijatelji in znanci vidijo to prej kot pa Vi sami. Človeški lasje so pravo umetniško delo narave. Toda mi se njihove vrednosti, ki jo imajo za nas, zavemo šele takrat, ko nam preti nevarnost, da jih izgubimo.

Po srečnem naključju nam je genijalna iznajdba dr. Weidnerja dala v roke sredstvo, s katerim lahko uspešno sprečimo izpadanje las, pojačamo lasne korenine, ohranimo jih zdrave ter jih usposobimo za novo rast.

Silvikrin

naravna hrana za lase

Biolog dr. Weidner je vseh 14 substanc za proizvodnjo las izoliral iz keratsinske baze in jih spravil v koncentrirano raztopino, ki se dolgo drži. Ta preparat je zdaj dosegljiv tudi občinstvu pod imenom Neo-Silvikrin.

Najdragocenejša sestavina Silvikrina je tryptophan, za katerega so preiskave prof. Sir Fredericka Hopkina, imejtelja Nobelove nagrade za kemijo, dognale, da je neobhodno potreben za vsako rast.

Silvikrin je povzročil pravo revolucijo v negovanju las. Ugodno delovanje na organe za proizvodnjo las se začne takoj: ljudje, ki so leta in leta trpeli na prhljaju, so se ga iznebili čez noč. Izpadanje las se hitro ustavi in lasje začno v kratkem času zopet rasti.

Kaj Vam je potrebno!

Za Vsakodnevno negovanje las zahtevajte Lotion Silvikrin.

Z vsakdanjo uporabo vzdržuje kožo na glavi zdravo in rodovitno, oživlja tkivo za proizvodnjo las, pospešuje rast las in povzroča, da pride do popolnega izraza vsa naravna lepota las.

Onemogoča delanje prhljaja in izpadanje las, kakor tudi motnje v rasti las.

Mala steklenica . . . Din 27.—
Steklenica za 2 meseca Din 48.—

Za rast las in proti prhljaju zahtevajte naravno hrano za lase Neo-Silvikrin.

Nov preparat, ki z zunanjim dovajanjem organske hrane za lase uspešno hrani tkivo za proizvodnjo las ter ga usposablja za novo, zdravo rast las.

V resnih slučajih izpadanja las, trdovratnega prhljaja, redčenja las in kadar preti plešavost.

Steklenica za 1 mesec . Din 66.—

Silvikrin Laboratories

London - Paris - Berlin - Bruxelles
Rotterdam - Zürich

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo
Hinko Mayer i drug, Zagreb

Dobi se v vseh strokovnih trgovinah

Silvikrin

poživlja rast las

Vremenska poročila

Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljani, Tujšoprometne zveze v Mariboru, Jugoslav. Zimskošportne Zveze, Slovenskega planinskega društva in Meteorološkega inštituta ljubljanske Univerze po stanju z dne 4. marca 1937 ob 7. uri zjutraj.

Rateče: —2, oblačno, mirno, sneži na 40 srena. Planica: —1, sneži, 5 na 50 srena, mala in srednja skakalnici uporabljivi.

Peč Petelinjak: —2, sneži, 10 na 60 srena. Kranjska gora: —1, barometer se dviga, sneži, 5 na 20 srena, sankališče uporabljivo. Vršič, Krnica: sneži, 15 pršica na 160 podlage. Pokljuka: —3, 10 pršica na 70 podlage, mala in srednja skakalnica uporabljiva. Bistrica, Bohinjsko jezero: —1, oblačno s južnega snega.

Po stanju 3. marca 1937. Vogel: 280 polodenelega snega. Gorjube: 40 srena.

Danes dopoldne je za vedno zatisnil svoje oči naš predobri oče, dedek, tast, brat, stric in svak, gospod

Franjo Gorazd

mestni učitelj v pok. in lastnik trgovskega tečaja

Dragega pokojnika bomo spremili k večnemu počitku v soboto, dne 6. marca 1937 ob pol treh popoldne iz Levstikove ulice št. 25 na pokopališče k Sv. Križu. Prosi se tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 4. marca 1937.

Žalujejo rodbrine Gorazd, inž. Leske, Trnkoczy — in ostalo sorodstvo.

*** KINO ***

TEL. 22-21 UNION

TRAUDL STARK, čudovito dunajsko dete v svoji prvi filmski veselejši

Njegova hčerka je Peter

Paul Hörbiger Carl Ludwig Diehl

TEL. 27-30 SLOGA

Najlepši varietejski film

Kralj artistov TRUXA

La Jana

TEL. 21-24 MATICA

Danes poslednjič! Triumf humorja

Lumpaci Vagabundus

Paul Hörbiger, Heinz Rühmann, Fritz Imhoff, Hilde Krahl

≡ Predstave ob 16., 19. in 21. uri ≡

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 5. marca: 11 Solska ura: Pokrajinska oddaja iz St. Vida (višja narodna šola) — 12 Odmevi iz naših krajev (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13 Čas, spored, obvestila — 13.15 Operna glasba (Radijski orkester) — 14 Vreme, borza — 18 Ženska ura: Kaj usposablja ženo za karitativno delo (gđ. Anica Lebarjeva — 18.20 Harmonisti (plošče) — 18.40 Francosčina (g. dr. Stane Leben) — 19 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Preno iz Olomouca: dr. Jože Mandić: Mirjana — opera v 3 dejanjih, dirigent Jaroslav Budík — 20.35 Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar) — 21.45 Čas, vreme, poročila, spored — 22.30 Angleške plošče. — Konec ob 23.

Dragi programi

Petek, 5. marca: Belgrad-Zagreb-Brno: 19.30 Mandičeva opera »Mirjana« — Dunaj: 19.25 Operetna ura 20.40 Simfonični koncert — Budimpešta: 19.05 Musorgskega koncert — 22.10 Salonski orkester — Trst-Milano: 17.15 Plesna glasba — 21 Simfonični koncert — Rim-Bari: 20.40 Opereta — Praga: 19.40 Orkestralni koncert 20.30 Igra — 21.30 Koncert na dveh pianinih — Varšava: 19.45 Operna glasba — 20.15 Simfonični koncert — Berlin: 20.30 Brucknerjev koncert — Köln: 20.10 Vojaske večer — Monakovo: 20.10 Variete — Strassbourg: 21.30 Gledališki večer — Bukarešta: 19.35 Opera.

Vransko

Ustanovni občni zbor podružnice Hmeljarske družbe za Slovenijo je bil pred par dnevi na Vranskem. Med hmeljarji je vladalo zanj zelo veliko zanimanje. Udeležilo se ga je nad 60 članov. Pri volitvah je bil izvoljen odbor z g. Konradom Goricem na čelu. Tudi vranska hmeljarska zadruga je imela pred kratkim svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo okrog 90 članov. Pri volitvah sta bili vloženi dve listi z majhnimi osebnimi spremembami. Po večini je bil izvoljen stari odbor z dosedanjim predsednikom g. Jožefom Kladnikom.

Občinska uprava je imela te dni svojo proračunsko sejo.

Sejem preteklo sredo je bil zelo dobro obiskan. Bilo je veliko živine in drugega blaga. Toda trgovci niso bili bogve kako zadovoljni. Kaj čemo? Denarja ni...

Zahvala

V bridki izgubi prerano umrlega našega zlataga, nenadomestljivega sina, brata, strica, svaka itd., gospoda

Štefana Temlina

duhovnega voditelja in prefekta

se vsem, prav vsem, kateri ste na katerikoli način stregli, pomagali v zdravju, boleznih in v težkih trenutkih nam stali ob strani ter lajšali našo najglobljo bol — iskreno zahvaljujemo. Tisočera vam hvala. Bog plačaj!

Neutolajljiva mama in ostali Temlinovi.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; identifikacijski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska 3 mm široka pletilna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Vzgojiteljico

ki obvlada popolnoma slovenski in nemški jezik — lašcem k dvema otrokoma v starosti dveh in treh let. Nastop službe konec maja ali prej. Ponudbe upravi »Slo« pod »Vzgojiteljica« št. 3359. (b)

Podjetje papirne stroke

(knjižništvo, trgovina s papirnimi potrebščinami) sprejme izvežbano moč ali praktikanca s trgovsko izobrazbo. Ponudbe s prepisi spričeval in priporočili v upravo »Slov.« pod »Pošten in okreten« št. 3349. (b)

Spreten in izkušen strojni

frezer

za čevlje, dobi takoj mesto. Plača po dogovoru. Ponudbe na tovarno čevljev Jakli, Karlovac. (b)

Izvežbano sobarico

postržnico, srednjih let, z večletnimi spričevali — sprejme. Predstaviti se v trgovini od 15.—17. ure. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3387. (b)

Poizvedbe

Odpeljano lovsko psico

temno-rjave barve, na prsih ima belo liso ter sliši na ime Heksi, lašcem. Najditelj naj se javi v upravi »Slov.« v Mariboru. Dobi lepo nagrado. (r)

Kupimo

Baker, svinet, železo

in druge kovine — kupim vsako količino. — Gospodarska c. 16, skladišče (dvoršče). (k)

Posrestva

Kunaver Ludvik

gradbeno — strokovno — obraženi posredovalec, Cesta 29. oktobra 6, telefon 27-23 — ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Vnajem

ISCEJO:

Lokal

po možnosti z inventarjem za trg. meš. blaga ali specerije, v Ljubljani, lašcem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Bodočnost« št. 3348. (m)

ODDAJO:

Lep trgovski lokal

se po nizki ceni takoj odda. Ogled in pojasnila v Vošnjakovih ulici 4-I, levo, g. Skof. (n)

Prodamo

Perilo za gospode in dame

lastnega izdelka, krasna izbira, najceneje v novi specialni trgovini Gorjanc, Sv. Petra cesta 20.

2951

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA
CESTA

Nugavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najcenejše trdka Kari Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

15 Din

stane popolnoma nova gramofonska plošča svetovne znamke Homocort. Prvovrstne gramofone pod nabavno ceno — nudi, dokler traja zaloga: Ljubljana, Siska, Jernejeva št. 25. (l)

Kolesa

prvovrstnih nemških tovarn kupite najceneje v Novi trgovini, Tyrseva cesta 36. (l)

la. bela jedrca

5 kg 79 Din, 25 kg 385 Din, 50 kg celih oreh, tanke lupine, 245 Din — franco voznina — razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Oleandre

in dve reviji »Zena in dom« prodam. Slapničarjeva 7, Moste. (l)

Obrt

Mojster si in obrtnik in želi si odjemalcev: Nič ne smeš presirati naših prečistih bralcev.

Gumbe, plise, entel, ažur

predtisk in monograme hitro izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. (t)

Razno

Najboljše, najcenejše!

S kostonja žvrgoli sinica, čez ulico za odškodnino v Tattenbachovi v Mariboru dobiš pri Senici vino. (r)

SOBE

Naj bo tima, naj bo leto soboro imaš najeto, pač sanja sto dinarjev, pa si v miru — bres vikarjev

Večjo prazno sobo

takoj oddam. Metelkova ul. 13. (s)

Denar

Denar — sveta eladari! Le plačaj par oglasov, pa kmalu starih časov zanje tebi tar.

Posojila dajemo

privatnim nameščencem in državnim uradnikom v gotovini in blagovnih bonih. »Hermes«, Zagreb, Masarykova ulica 11. (d)

Hranilne knjižice

Posojilnice šmarje pri Jelšah in Hranilnice in posojilnice v Ljubnem za 100.000 Din takoj kupim in plačam najvišjo ceno, takoj denar. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Takoj izplačam« št. 3257. (d)

Al. Planinšek,

koncesionirana trg agentura v bančnih in kreditnih poslih, v Ljubljani — Beethovnova ulica 14-1 Telefon 25-10 — vnovči vloge denarnih zavodov najboljša, takoj v gotovini, vedno najkulantneje Vse informacije brezplačno. (d)

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice Ljubljanske za 100.000 Din — prodam. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Knjižica« št. 3366. (d)

Meteor pade z neba

50.

Drugo jutro.

Ko se je zdanilo, sta Tinček in Tonček vstala in se s splavom vrnila na kraj, kjer je ležal meteor na dnu reke.

Tam pa ju je čakalo hudo razočaranje: plavajoče steklenice, ki je zaznamovala kraj, kjer je ležal meteor, ni bilo več. Vrvice se je utrgala in steklenica je splavala po vodi...

»Najbrž se je ves svet zarotil proti nama!« je poparjeno vzkliknil Tonček.

»Za obup je še vedno časa dovolj,« je rekel Tinček. »Prav dobro se spominjam: tukajle spodaj mora biti meteor!«

Dečka sta se slekla in se potopila na dno. Pa sta zaman iskala meteor: izginil je brez sledu.

JAVLJAMO VSEM SORODNIKOM IN ZNANCIEM, DA SE JE NAŠA MAMA, BABICA IN TAŠČA, GOSPA

LEOPOLDINA LEMEŽEVA

DNE 3. MARCA 1937 NENADOMA POSLOVILA OD NAS IN DA JE ODSLA ZA SVOJIM ŽIVLJENJSKIM TOVARIŠEM. NA TIHI GRIC JO SPREMIMO V PETEK, 5. MARCA OB 16.

SL. BISTRICA, LJUBLJANA, VISLAVA, DNE 4. MARCA 1937.

DR. IVAN LEMEŽ, DR. MILADA, BENŠ-LEMEŽEVA MAJDA, FOŠI BENOUSEK

TUDI ZA POMLAD KUPITE PRI PAULIN-u, Ljubljana, Kongresni trg 5,

ker prinaša najlepše modele v plaščih: paletah in kostumih po najsolidnejših cenah.

Barclay:

60

Rožni venec

Roman.

Oči, ki jim je Garth zaupal

»Zdi se mi, da se radi vozite z avtom?« je vprašal Garth.

Prvikrat sta bila napravila izlet z avtomobilom in sta sedaj skupaj pila čaj v knjižnici. Bilo je šele ponedeljek popoldne, a Jana je mogla uporabiti vendar že marsikatero izkušnjo iz svojega kraljestva slepih.

»Da, gospod Dalmain,« je rekla Rožamarija, »rada se vozim z avtomobilom. posebno ob lepem vremenu.«

»Ali ste bili mogoče že kdaj v hiši, kjer so imeli avto?« je vprašal Garth.

Sestra Rožamarija se je za trenutek obotavljala, potem pa srčno odgovorila: »O, že večkrat, in ob raznih prilikah so prišli pome na postajo z Brandovim avtomobilom, kadar me je klical k sebi, da bi mi dal potrebna navodila.«

»Biti mora krasno delati skupaj z možem, kakršen je doktor Brand,« je odvrnil Garth, »in vendar sem prepričan, da je najboljša. kar zmorete, vaša lastna misel. Ali vam je mogoče on svetoval, da bi odšli v kraljestvo teme, ali pa ste prišli na to misel sami? — Saj se mi je zdelo! Kakšen razloček ta vožnja z avtomobilom in druge kratki! Ni mahoma zavozil počasneje, da bi se nečemu ognil; in ni trobil iznenada, ker je nekaj zapiral pot, ničesar prej, preden mi niste povedali, kaj je na cesti ali kaj prihaja nasproti. Tako

sem bil vedno pripravljen na vse in vožnja je bila zgolj veselje. Po vaši dobroti sem bil tako hitro obveščen o vsem, kakor da bi imel lastne oči.«

Jana si je pritisknila roko na srce. Kako bi mogla polajšati dragemu življenje, in koliko muk bi mu prirnila!

»Ko sem se včeraj popoldne,« je spregovorila, »peljala z gospodom Deryckom na postajo, sem sama na sebi skusila, kako neprijetno zajame človeka, če se vozi po cesti, ne da bi videl, kaj se dogaja okoli njega, in vendar nezavedno ves čas tenko prisluškuje, meri v duhu razdalje, ocenjuje trost vožnje in se pri slednjem obratu vzvoda spravi, kaj naj pomeni. Ako se bova še kdaj peljala skupaj na izprehod, mi morate vedno dovoliti, da vam bom nadomestila oči.«

»Kako ste dobri,« je dejal Garth hvaležno. »Potem torej niste Derycka videli do zadnjega?«

»Sploh ga nisem videla. Stisnil mi je ob slovesu samo roko, sama sem pa obsedela v vozu in čula odhajati vlak.«

»Ali vam ni bilo težko, da je prišel in odšel, ne da bi ga videli?«

Jana se je nasmehnila. »Bilo mi je zelo težko,« je odvrnila sestra Rožamarija, »toda hotela sem poskusiti, kako je pri tem človeku.«

»Ah,« se je utrgalo kakor vzdih olajšanja s slepečevih ustnic. Zavest, da ga nekdo razume, mu je dela neizrekljivo dobro. In ta vzdih prav iz duše je bogato poplačal pogumno srce, ki je vztrajalo v boju s slepoto do zadnjega.

»Če bom poslej segal ob slovesu v roko prijatelju ali prijateljici, se bom vedno spomnil: 'To trpkost je okusila zame tudi draga tovarišica',« je rekel Garth.

»In šele težave pri jedi,« se je zasmejela sestra

Rožamarija. »Ali ni že kar smešno, pa bodi še tako žalostno?«

»Gotovo; doslej niste mogli razumeti, zakaj sem hotel biti pri jedi vedno sam. Zdaj veste tudi to, kako se človek trapi in je brez moči, kajne?«

»Dobro vem,« je odgovorila sestra, »navadno stvari, ki tipljemo za njo, ni nikoli pri roki, in jo po dolgem trudu najdemo tam, kjer bi jo najmanj pričakovali. Zdaj, gospod Dalmain, mi je padlo v glavo marsikaj, kar bo trud zmanjšalo. Če želite, bova odlej jedla skupaj pri mizi in spoznali boste, da bo šlo vse gladko od rok. In če bo pozneje kdaj vas kdo obiskal, bom vam pri jedi sedela na levi ter vam pomagala tako, da ne bo nihče tega opazil.«

»O hvala,« je rekel Garth. »Ali naj vam povem, kaj me je te čase strašno mučilo in me sililo, da sem se vadal potrpežljivosti? Vedno sem se bal, ali ni v jedi ali kozarcu kakšne muhe. Ze v deških letih me je stresla groza, če sem pomislil, da bi utegnil kdaj ponevedoma požreti muho, odkar sem pa slep, se mi je zajedla ta misel kakor klošč v glavo. Kljub temu se pa nikoli nisem mogel odločiti, da bi vprašal Simpsona, če je jed ali pijača čista.«

Sestra Rožamarija se je nagnila naprej in postavila skodelico tekočine, da jo je lahko udobno dosegel in se pri tem obenem rahlo dotaknila s podnosom njegove desnice. »Obeđujva vedno skupaj in obljubim vam, da boste varni pred muhami. Ali se zanesete name?«

Garth se je hvaležno nasmehnil: »Zanesem se v vsem na vaše dobre, zveste oči. — Ah, in s tem ste me spomnili na nekaj drugega. Rad bi vam zaupal neki posel, ki ga ne maram izročiti drugim rokam. Ali je še svetlo ali pa se že mračijo?«

Celoletna naročnina na:
Leposlovno in ljudsko knjižnico 7 vezanih knjig mesečno Din 23.—
Zbirko domačih pisateljev 3 vezane knjige mesečno Din 11.—
Zbirko mladinskih spisov 4 vezane knjige mesečno Din 9.—
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA